

pÚvodní vtíp / **Miroslav Kemeľ** * Výročí / Sedm stránek k výročí: „Renčín 75“ + Slovo (nejen) pro muže * Dvojrecenze / 45 let **Gabrova** + **Barták** na šachovnici * Dokument / **Kemeľ** v MŽ č. 4 * Ze světa

E-GAG

/ Slovensko, Kanada, Kolumbie, Francie, Chorvatsko, Kanada * Malá knižní recenze / Druhý **Myšmaš** Ondřeje Suchého * Mistři plátna / 2x „**Celník**“ * Časopisy / **Nebelspalter Nr. 11** * O humoru / Z tisku * Z domova / **Neprakta**, **Plotěná**, **Hrubý**, **Slíva**, **Štafík**, **Kemeľ**, **Šourek** aj. * Archív I. / 2x o sprostých vtipcích * Z pošty / **Morávek o Misce**; **Nabídka ze Slovenska** * Glosa / **Jen soutěžícím autorům!** * Výstava / Iráčan v Praze * **Citát / Marián Hatala** * Výsledky: Dánsko, Rakousko, Ukrajina * **Propozice**: Čína, Srbsko,

Španělsko, Kuba, Polsko, Brazílie, Maďarsko, Makedonie * **Kalendarium** * ^{AL}

DNES Silvestrovská PŘÍLOHA: „**Burky**“ (a Steinberg) „**Migranti**“ (a Neprakta) * **Mistři plátna / 4x Ucho** * Archív II. / **Sehnal Jiří** a **Semafor** * **Blíženci** (a kalhotky) * **FotoFóry** * aj.

Měsíčník autorů a přátel české karikatury e-číslo 2016 / 12 XIV. ročník

KRESBY: **KEMEL**, **BARTÁK**, **O. SUCHÝ**, **SLÍVA**, **MIHAJLOV**, **BORN**, **SZABO**, **ILDYZ**, **MLADENOV**, **BONDAROWICZ**, **CVETKOV**, **SEHNAL**, **STEINBERG**, **NEPRAKTA**, **MODELL**, **MICHAILOV**, **TAYLOR**, **FENG**, **ŠARIČ**, **SIKA**, **RYCHTAŘÍK**, **VALTER**, **PLOTĚNÁ**, **HRUBÝ**, **ŠTAFÍK**, **TAUSSIG**, **HERGÉ**, **HALLER**, **GROLIK**, **OTTITSCH**, **BO**, **CHAPPATTÉ**, **BADO**, **JÁSIR**, **KUTUZOV**, **FELIX**... ^{AL}

pÚvodní vtíp / **Miroslava Kemeľa** + slovo o autorovi (psáno pro **Mediažurnál**)

Miroslav Kemeľ je dnes **jediným** českým karikaturistou, jehož **vtipy s textem** vycházejí v domácím tisku **denně**. Cílevědomě ale i rychle se k tomu dopracoval přes působení v LN, HN a MfD - dnes svými „*editorial cartoons*“ glosuje události v deníku **Právo**.

Slovo

NEJEN PRO MUŽE

Cena
10 Kčs

Tentokrát 7 x : Vladimír Renčín!

MUŽ NA CHALUPĚ

VLADIMÍR
RENČÍN

Ne že by se Vladimír Renčín, pětáctýřicetiletý kreslíř, jehož vtipy patří k nejoblíbenějším, na chalupě narodil a vyrostl. Zato je na ní jako doma, tedy stejně jako v Hradci Králové.

Když ho pak povinnosti občas přivedou do Prahy, patří zde k nejtěkavějším ze všech prvků

— už aby byl zase pryč. Na chalupě se však mění v klidného, rozvážného a přátelského muže. Muže, jenž ústy svých figurek promlouval mj. ke 140 000 diváků, kteří během pár týdnů navštívili jeho výstavu na Staroměstské radnici anebo ke 120 000 čtenářů, kteří na místě rozebrali první vydání i dotisk knihy „Renčín 99“. Další kniha kresleného humoru „Lety a pády“ už má náklad přes 150 000 výtisků . . .

Nebudeme planě teoretizovat proč zrovna Renčínova práce má takový ohlas — konstatujme prostě, že je to evidentně humor ryze dnešní, lidový v tom lepším slova smyslu, národní. A pokusme se od autora získat objasnění drobných tajemství, která nabízí jeho tvorba.

POZOR, připoutejte se! Jinak byste se možná i rozdvojili... Začínáme tu od konce, protože ve skutečnosti tady **dole** (pod dokumenty) rozjíždíme **obrazárnu** - ze stovek „památečných“ kousků apod. jsme vybrali aspoň pár kreseb a fotek a právě tady je (počínaje další stránkou) spolu s vysvětlujícími slovy chceme postrkovat pod hlavním materiálem. **Nahoře** jde o text **Ivana Hanouska** pro magazín *Melantrichu* „**Slovo (nejen) pro muže**“. Nápad **Ladislava Hojného** z *Ahoje na sobotu*, který si vzal grafickou úpravu magazínu na starost, měl vždy stejný řád, když došlo na výběr karikaturisty čísla. Tentokrát se na obálce objevilo, že jím je „**7x Vladimír Renčín**“. Byl tehdy v nejlepší autorském věku (46) a „mužské“ téma mu sedlo. Jeho odpovědi na redaktorovy otázky stojí za to i po letech si znovu přečíst. **Tak do toho!**

„Mám shodnou radost, když se mi podaří vymyslet slušný vtip, jako když v antikvariátu najdu knížku, která není jen tak hned k vidění.“

(O drobných tajemstvích Vladimíra Renčina si můžete přečíst pouhým obrácením této stránky . . .)

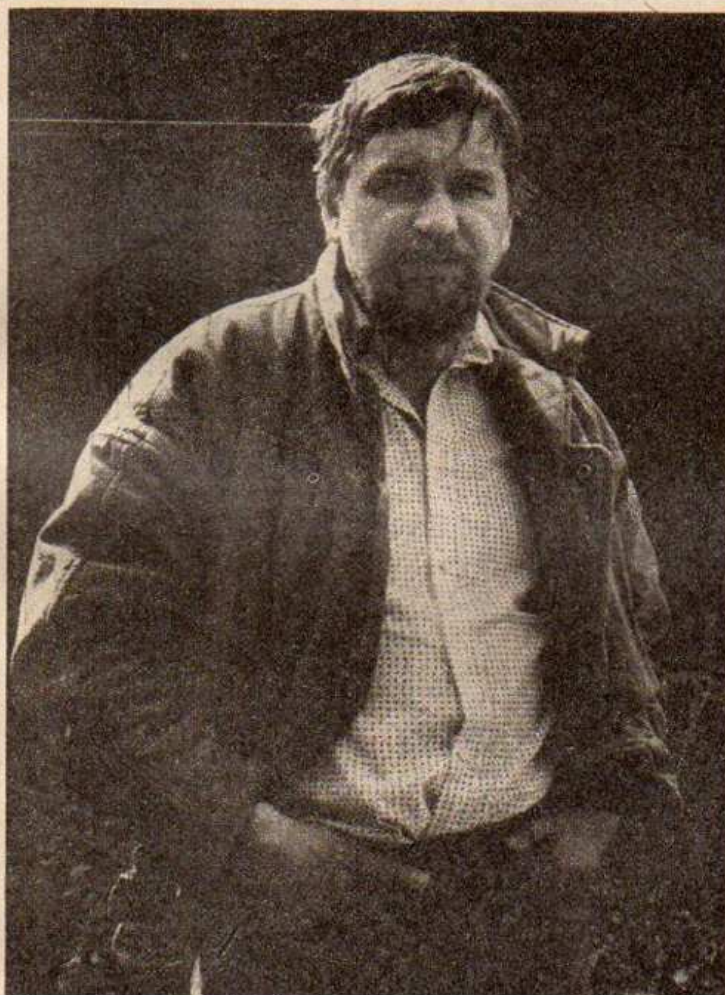

Foto Jaromír Kítner

■ Nejvíc asi každého zajímá, který muž ze stále dvojice lidových filozofů a glosátorů je vlastně ten slavný Dlabáček. A kde jsi pro něho vzal to jméno? – Když mě požádali, aby se rubrika, v níž tyto figurky měly vystupovat, také nějak jmenovala, hledal jsem vhodné jméno. Jednou ráno jsem potkal živého Jana Dlabáčka, bydlí kousek od nás, a tak jsem se ho zeptal, jestli bych jeho jménem nemohl pojmenovat kreslenou postavičku. Řekl, že je mu všechno jedno. A bylo to. Nejdřív ovšem nebylo jasné, který z těch dvou to vlastně je, byl v tom chaos. Ale dnes už je to pouze ten s knírem. ■ **A ten druhý?** – Pro toho jméno nemám, i když si ho lidi už pojmenovali. Tak třeba v divadle vystupuje jako Hamáček. Ale Rambousek to rozhodně není! Rambousek je ta třetí bytost, která se v kresbách občas také vyskytne. Myslím však shodně se Shakespearem: „Co do jména?“ ■ **Jsou to přátelé, ale vykají si . . .** – To je taková drobnost, kterou dělám naprosto úmyslně. Nevím proč, ale rozhodně bych si nepřál,

110

P. S. Vladimír Renčina je také autorem šesti kreseb uvádějících jednotlivé části naší publikace.

Ježkovy oči! Odpuštěte, že si tady bereme jméno *Ježourka* a jeho brášky *Pišty* nadarmo, ale zrovna jsme si uvědomili, že tady není zmíněno to hlavní: proč do prosincového e-GAGu zařazujeme takovou archivní „kládu“ o královéhradeckém Vladimírovi. Možná vás to ale tuklo - vždyť už jsme minule v předvečer události celou tu věc prozradili: **Vladimíru Renčínovi bylo 5. prosince 75 let!**

Ale už fakt k věci. Slíbená obrazárna v dolním podvalu (tak se po novinářsku říká tomuto podčárovému útvaru) na příští stránce dokresluje karikaturistovy těžké začátky. Většina z nás to zná z vlastní zkušenosti. Ale je zajímavé, že takové „špatné zacházení“ se nevyhne

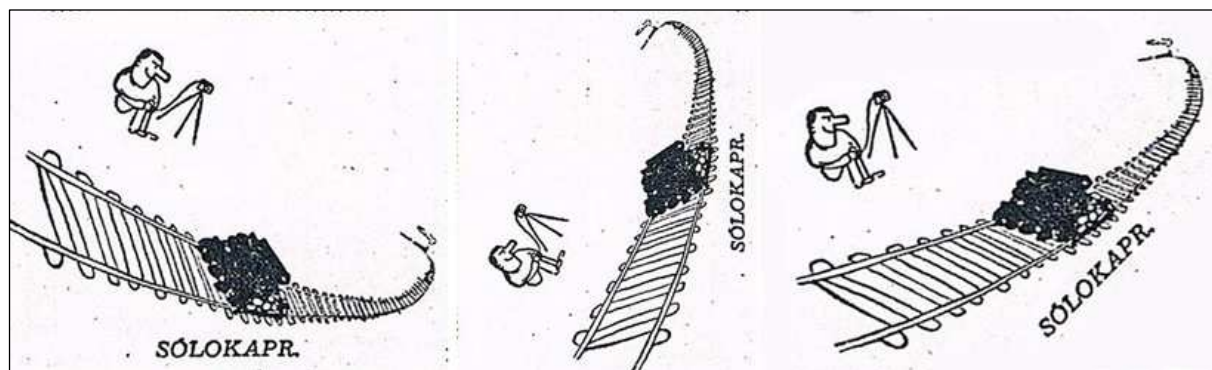
aby si tykali. Tykáni má ve vztahu mezi lidmi své nevýhody. ■ **Oba hlavní hrdinové chodí po světě a komentují to, co vidí kolem sebe. Co je to především?** — Obecné vztahy mezi lidmi! Jsem rád, že si čtenáři na oba hrdiny zvykli, ale já si tím upletl na sebe bič. Teď dodám někam své vtipy a oni mi řeknou: výborně, to je legrace, ale... neměl byste ještě nějakou kresbu s téma dvěma...?

■ **Jak jsou vlastně staří?** — Ty figurky se v mých kresbách objevovaly vždycky, ale takto systematicky a vědomě se narodily až v letech 1970/71. ■ **Sám vášnivě rybaříš. Nezdá se ti, že by také Dlabáček mohl sedět nad splávkem častěji?** — Nechodím za rybami vymýšlet vtipy. Takže se mi jen tu a tam z tohoto prostředí dostane něco i do kreseb. Ale rozhodně to není úměrné času, který těm rybám věnuji. ■ **Máš smysl pro humor a ještě rybaříš. Nejsou právě tyto dvě oblasti typickou domé-**

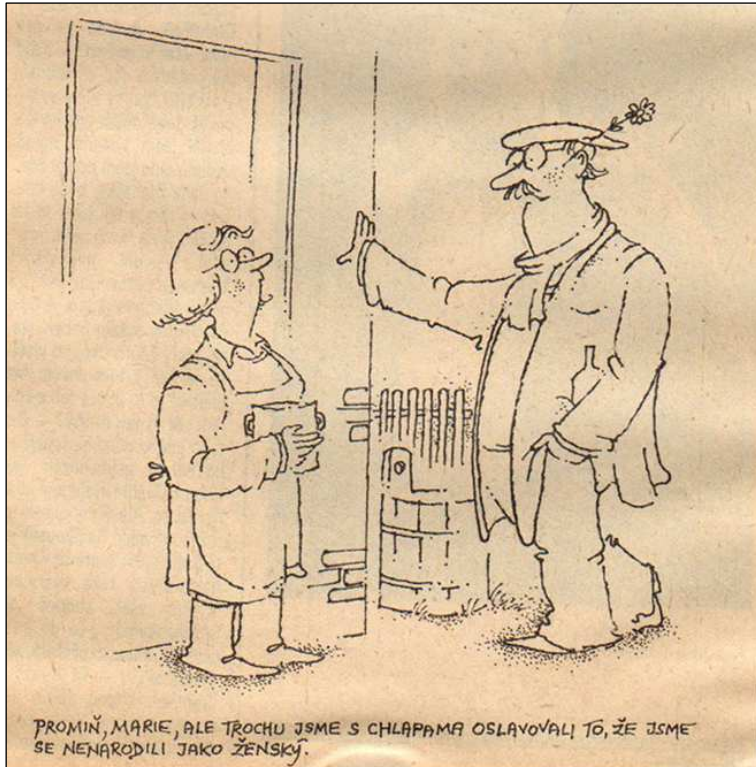
nou mužů? — To bych se odvážil tvrdit nahlas jen tehdy, kdybych měl jistotu, že tento magazín budou opravdu číst jen muži. V poslední době občas potkávám u vody i ženy-rybářky... možná, že to jednou bude obdobně i s tím smyslem pro humor. ■ **Texty tvých kreslených vtipů až nápadně prozrazují tvou sečtělost.** — Kromě toho, že knihy s chutí čtu a sbírám, také je využívám. A bez uzardění se přiznávám, že k nim chodím i pro kus inspirace. Takže při četbě spojuji příjemné s užitečným... Mám shodnou radost, když se mi podaří vymyslet slušný vtip, jako když v antikvariátu najdu knížku, která není jen tak hned k vidění. ■ **Dnes už ti není kreslený humor koníčkem, ale povoláním. Zato**

máš jiná hobby — ryby, knihy... ještě něco? — Chalupu. I když ta chalupa je vlastně nutností — už kvůli těm knihám, do bytu se prostě nevejdou. Navíc jsem si tam konečně v pětáctyřiceti pořídil ateliér. Přestože jeden ze zákonů prof. Parkinsona říká, že opravdové výzkumy se dělají v dřevěných kolnách a ne ve skleněných palácích, dovolil jsem si ten luxus a vytvořil z vedlejšího chléva svou vlastní pracovnu. Ačkoliv se kreslením živím, mám jedno velké štěstí: zůstalo mým hobby i po tolika letech. ■ **Na co vzpomínáš nejraději z období svých humoristických začátků?** — Na tu radost, kterou jsem měl z každé kresby, kterou jsem viděl skutečně otištěnou v novinách. (IH)

ani tak věhlasnému Mistru, jakým Renčín brzy byl. První kreslený vtip - jak se tehdy slušelo - byl BEZE SLOV, ale s titulkem „Sólokapr“. Kamarád novinář Petr Krul ho donesl známým do

redakce **Zemědělských novin** - a sláva - skutečně v ZN vyšel. Bylo to 23. 5. 1959 (VR ještě nebylo 18 let) a radost mu nezkalilo umístění dole u retailové inzerce a tiráže. A asi ani to, že se grafik nenamáhal umístit vtip tak, aby měl smysl - hlavu (nahore) a patu (dole). Jak vyšel vtip vidíte vlevo, vlak se řítí po horské dráze dolů. Když jsme zkusili vtip naklonit, nepomohlo to (uprostřed). Až vpravo je kompromis - fotograf čeká na srážku a vtip je pochopitelný.

PROMIŇ, MARIE, ALE TROCHU JSME S CHLAPAMA OSLAVOVALI TÓ, ŽE JSME SE NENARODILI JAKO ŽENSKÝ.

ANO, ZABIL JSEM TŮ SLEPICI. PRO VÝSTRAHU OSTATNÍM. BYLA NESNESITELNÁ, DO VŠEHO KVOKALA.

111

Zde nahoře jsou dva z těch na obálce „Slova *nejen* pro muže“ slíbených sedmi vtipů Vladimíra Renčina. Jelikož jde o obrázky pro muže, nejsou to Dlabáček s Rambouskem či Hamáčkem, ale musí v nich figurovat žena. Jmenuje se Marie a je proslulá z jiné kresby, kdy ji Dlabáček vyznává lásku slovy, že je báječná. A jaká je to škoda, že ji nepoznal dřív, než pivo.

Co ji povídá jindy, můžete si odposlechnout tady vlevo na horním obrázku. A vlastně i dole. Kdo zná Vladimíra a jeho rodinné poměry, dobře ví, že jeho žena není onou kreslenou Marií ani jménem, ani výrazem ve tváři...

Konečně, sám Renčín říká se Shakespearem: „*Ostatně co do jména - i bez jména bude růže vonět stejně skvěle*“ (nebo tak nějak...)

A to budiž koncem našich vět k někdejšímu rozhovoru

Slyšíte nás, tam dole?

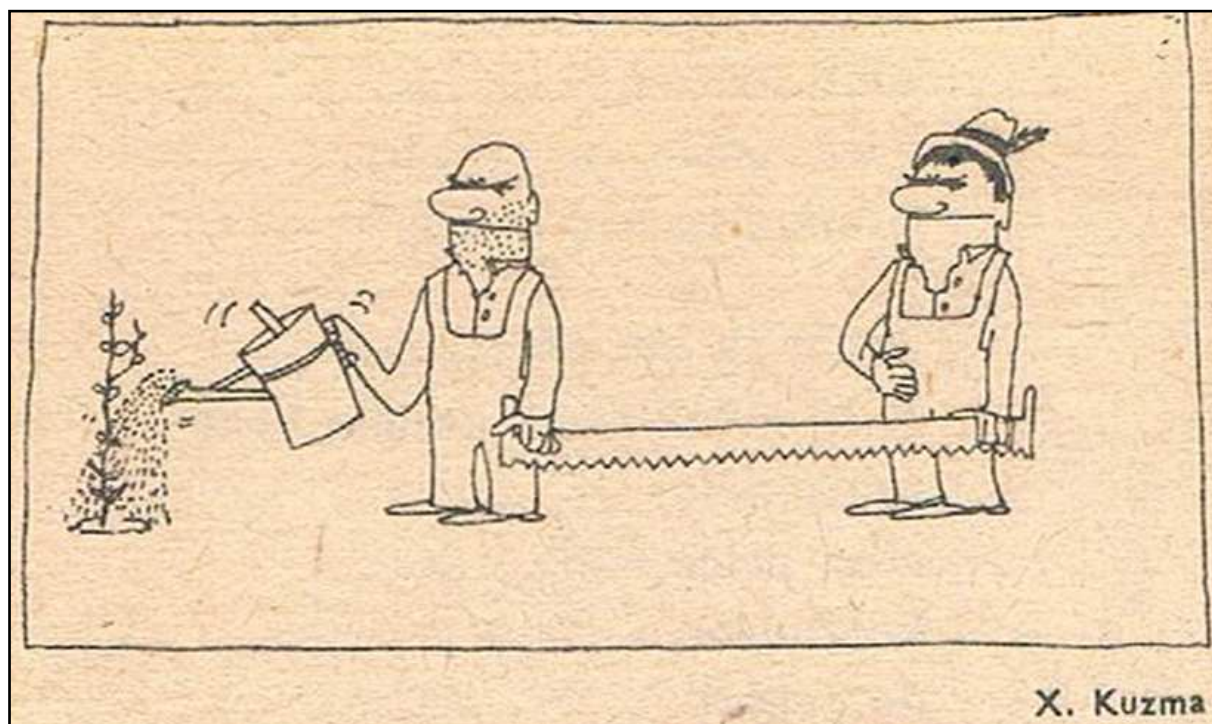
Pokud ano, tak víte, milé dámy shlukující se kolem veřejných hodin (existuje to ještě i v době i.padů apod?), že tento vtip musel *Vladimír* nakreslit ještě mlád. V době, kdy znal, jak trapně si muž připadá nesa puget.

Vtip dole otiskl Renčínovi Mladý svět číslo 37 z roku 1960.

Tam uměli grafici zacházet s vtipy lépe a také obvykle nepopletli jméno autora...

V. RENČÍN

Pro Motyčku byl Renčín jen Kuzmou

V jiném periodiku, které bychom dnes poněkud sentimentálně rádi považovali za profesionální, tak skvělé ve své monopolní namyšlenosti opravdu nebylo. A tak první **Renčínův vtip v Dikobrazu** vyšel podepsán jménem **X. Kuzma** (viz obr. nahoře!)

Dušan Motyčka, který to měl na svědomí, se totiž se jmény nováčků nepáral. Traduje se, že různých „kuzmů“ se v jeho týdeníku objevilo v těch letech více.

Nejhorší na tom bylo, že místo sebeironického či satirického šlehu (jak rádi v redakci od autorů vtipů vyžadovali a objednávali) si sami z něčeho tak trapného dělali později dost surovou „srandu“ (viz vedle).

Ano, nakonec to byli lidi z Dikobrazu, kteří Vladimírovi hodili záchranný kruh, když v letech Renčínovy existence nejistoty v 70. letech vyběhali na svém ÚV KSČ publikování jednoho vtipu týdně. S tím, že na umělce politickovýchově dohlédnou. Mělo to kladný vedlejší účinek. „Když ho tisknou v komunistickém Dikoušovi, můžeme si to přece troufnout taky!“ - to byla věta vyřčená v řadě redakcí, ba i v té televizní. A národ nepřišel o svého milovaného humoristu...

PODĚKOVÁNÍ Jiřímu Hruboňovi, bez něhož bychom neměli pro tento materiál zajímavé obrazové důkazy - především všechny zde zveřejněné Renčínovy juvenilní práce se správným datem.

— Takže to byli klasikové. Ale tys jako výtvarný redaktor vychoval řadu mladších kreslířů. Vzpomínáš na některé?

— To víš, že jo. Třeba Vlád'a Renčín. Za toho poprvé přišel do redakce tatinek se sadou jeho kresbiček. Jednu jsem vybral k otištění, ale zapomněl jsem si poznačit jméno autora, tedy Vladimíra Renčina. Za několik měsíců byla kresba uveřejněna. Pod obrázkem byl uveden autor F. X. Kuzma. Jiné jméno mě totiž nenapadlo. To byl tedy Renčínův první krok do světa kumštu. To naopak takový Jarda Kerlesů nedělal kroky — ten dělal rovnou skoky: Z Budějovic do Prahy, ale za tři měsíce se Jarda znovu stěhoval do Budějic. V Praze mu to nešlo, ale Jihočech se nedal. A vidíš, je z něj další majstr.

(red.)

Slíbili jsme vám ještě další „kousky“, ale nakonec jsme vybrali jen pár dokumentárních fotek ze života tříčtvrtěstoletého jubilanta. Tyto dvě nejsou tak moc staré. **Ta dolní - Vladimír při**

práci - byla u Renčínů k vidění běžně. **Ta nahoře - Vladimír nad svým dílem** - je naopak vzácná. Kresby, snímky i texty o něm archivuje **Jiří Hruboň** (autor obou snímků!)

Vladimír, Mirek či Vláďa, prostě firma Renčín, sídlila vždy v Hradci Králové a stále bylo těžší a těžší vylákat Mistra do Prahy. Někdy ale musel „s barvou ven“. Barevné kresby ještě neznaly e-mail a nejlepší bylo je dovézt do redakce osobně. Aby nezvolil „doporučenou poštu“, bylo nutné vymyslet nějakou další „záminku“. Právě o tom svědčí dvě dolní fotky, z osobních setkání *Gagmena* s *Renčínem*.

Vlevo zkouší funkčnost reklamního deštníku Stadiónu - místo: Dostihové závodiště v Chuchli. Vladimír se stal kmotrem klisny stáje Stadión. O dvacet let později jsme spolu převzali *Řád bílého opa*, výroční cenu ČUK, Renčín byl z kreslířů třetím takto poctěným (po Bartákovi a Nepraktovi). Psal se rok 2006... (gag)

Miroslav Kemel

V listopadu mu bylo třiapadesát - přesto patří k té druhé, mladší vlně karikaturistů, která po Listopadu s velkým „L“ způsobila tsunami kreslených vtipů vyvržených na dlouhá léta vysoušenou souš domácích deníků. Mirka ani čtenáře *Mediažurnálu* snad nepopudím, když připomenou, že právě koncem 80. let se situace vtipných kreseb v médiích zlepšila; především tématicky uvolnila. Jenže - týkalo se to jen časopisů a u novin pouze víkendových příloh. Do deníků vtrhl žánr „editorial cartoon“ až s vznikem *Lidových novin*. Původně s Vladimírem Jiránkem, který mával výtiskem pařížského *Le Mondu* s politickými kresbami od autora „Plantů“ všem před nose. A skutečně, nejdřív Jiránkovi, a pak i dalším, redakce vyhradila ústřední místo na prvé stránce celostátního deníku - to se dnes nevidí ani **na Silvestra!**

Do této zajímavé konstelace vstoupil **Miroslav Kemel (*1963)** šťastnou nohou.

Hlavně však se šťastnou rukou a chytrou hlavou. Jeho první autorské krůčky zaznamenal jen málokdo - 1987 prvý vtip v *Práci*, 1989 první vtip v *Dikobrazu*. O jeho sebedůvěře a cílevědomosti svědčí, že do nově vzniklého satirického měsíčníku *Škrť* (měl vyprodaný náklad přes 300 000 výtisků) již koncem roku 1990 nosil své vtipy jako karikaturista na volné noze!

Odvážnému štěstí přeje, ale v tu chvíli šlo nejvíc o houževnatost. Tvořit v konkurenci Jiráňka, Pálky (viz MŽ 1/2016), Renčina a prešovského Vica (MŽ 2/2011) tehdy vyžadovalo hodně „domácích úkolů“. Portréty českých politiků se tu léta nedělaly. Dnes už je doložitelné, že stejně jako Jiránek také Kemel od počátku dokázal tvář veřejných osobností od Havla po Pitharta vystihnout jedno-

duchými až minimalistickými tahy. A tohle dokázat vyžaduje kromě talentu i hodně práce a času. Zatímco Renčín (Dlabáček a spol.) a Pálka (Bedřich a Božena) zůstali nadále u svých zavedených figurek, Kemel se odvážně vydal Jiráňkovou stopou. Málokdo si přitom povšiml, jak své panáky současně obohatil také o pozadí - inspirovaly ho v tom vtipy Dušana Pálky. V této zemi nebylo dosud zvykem, aby redakce měly svého kreslíře. Natož jediného. Pro konkrétního kreslíře to znamenalo tvůrčí převrat. Místo u večerní decky vína s čekáním, zda doletí múza s nápadem, musel vybraný autor od rána sedět u rádia, televize a novin (nebyl internet!) a také u telefonu (nebyly mobily!) a po domluvě pádit (nebyl e-mail!) s originály do redakce (pokud se adresát nespokojil s faxem). Ale deníků nevycházelo mnoho, rozhodně méně než zde působilo ambiciózních karikaturistů. Bylo to významné a znamenalo to významné peníze. Ale ne každý byl ochoten anebo vůbec schopen takto si změnit život. Absolvent stavební fakulty ČVUT se tak předvídavě rozhodl už v sedmadvaceti letech - a výsledkem je následující bilance.

Miroslav Kemel:

1991 - 1999 karikaturistou deníku Lidové noviny

1999 - 2003 karikaturistou deníku Hospodářské noviny

2004 - 2014 karikaturistou deníku Mladá fronta DNES

2014 - do současnosti karikaturistou deníku Právo

Pomineme-li Blesk a Sport, uplatnil se tak Kemel u nás všude. A při tom čtvrt století rostl. Pokud šlo o výtvarné schopnosti, tady nebyl problém. Vždyť dokonce absolvoval kursy figurální kresby u doc. Borise Jirků na pražské VŠ UMPRUM. Na rozdíl od Jiráňka či Renčina (první

Evropská mutace viru zika způsobuje, že se zakrnění mozku projeví až po zvolení do politické funkce...

Nejsem žádný xenofob, uvažuji o tom, že bych si vzal domů nějakého uprchlíka. Přemýšlel jsem o Krejčířovi...

byl absolventem filosofické fakulty UK, druhý vášnivým sběratelem knih poezie) jsem zprvu cítil jiné kulturní zázemí nového autora, pokud jde o styl textů. Někdy jim chyběla lehkost; jako by se Mirek snažil dopovídat obrázek přespočetnými slovy - snad aby to pochopil úplně každý čtenář (anebo snad příslušný redaktor?)

Prolistujete-li si toto číslo MŽ, můžete sami posoudit, zda tato výtka ještě platí. Jasně sdělení vtipu - a při tom ponechání prostoru pro divákův zážitek ze správného vyluštění - už převažují.

Hlavní problém, který u tohoto druhu vtipů nastává - co s takovým vtipem po roce či dvou? - není věcí karikaturisty. Ten musí vymýšlet a realizovat obrázek tak, aby seděl ve chvíli vzniku. Musí evokovat atmosféru okamžiku, kterou autor glosuje.

Přesto je i „nadčasových“ vtipů u Kemela dost. Důkazem je sbírka vtipů „Posmutnělé žerty“ (88 stránek) z roku 2013. Další několik knih vtipně ilustroval (hlavně kva-

litním novinářům, komentátorům či sloupkařům - mj. Jiřímu Hanákovi, Karlu Steigerwaldovi, Martinu Komárkovi). Pokud jde o oficiální ocenění, vrcholem je u nás zatím *Novinářská cena* ve společné Česko-Slovenské soutěži v žánru karikatura a kreslený humor. Od *Nadace Open Society Found* ji Miroslav Kemel převzal za rok 2010. Pokud soudíte, že je toho už dost a že i takto si manželka *Kateřina* a synové *Sebastián* a *Robin* tatínka zvlášť moc neužijí, raději ani dál nepokračujte ve čtení.

Karikaturista má jako jediný ze všech druhů novinářů možnost jedné prezentace navíc: Výstavy! Kemel má za sebou desítku těch samostatných. Od kultovního *Salónu kresleného humoru* legendárního Kobry v Malostranské besedě (1994) přes jiné čtyři v Praze i další mimo metropoli - až k té letošní v Kolíně a ve Sněmovně. Kromě kreslení navíc též dlouho maluje! Vystavuje sám i s uskupením *Polykalo*.

Napadlo by vás však, že si novinový glosátor najde čas i pro žánry jako jsou akvarel, akryl, olej a pastel?

Ani to ovšem multiaktivnímu Kemelovi nestačí. Málokdo z čtenářů asi ví, že jejich oblíbený karikaturista se v něčem blíží i Janu Vyčítalovi. Od roku 2009 totiž vystupuje jako písničkář, doprovází se na akordeon, kytaru, ukulele a foukací harmoniku. Hraje buď sám, nebo s kapelou. A předloni vydal už druhé CD nazvané „*Nic víc*“.

Sluší se však vrátit k žánru novinové karikatury. Za uplynulého čtvrt století se novinářská scéna změnila natolik, že to odnášejí tištěná média. Oproti všemu očekávání se jejich postupná orientace na zábavu až bulvár zcela vyhnula výtvarnému humoru, ač byl k takové funkci automaticky předurčen. A autoři došli. V *MfDNES* místo vtípů tisknou portrétní karikatury osob, o nichž se zrovna mluví, ze skicáře Václava Teichmanna (MŽ 3/2016). V *Lidových novinách*, kde se u nás tento žánr zrodil, dopadli tak, že místo geniálních Jirákových vtípů tisknou „veselé ilustrace“! Pravidené místo pro humor chybí dokonce i ve víkendových vydáních... Jedině *Deník* čtyřikrát do měsíce publikuje aktuální vtípy Marka Simona (MŽ 2/2015)

Už více než před deseti lety jsem položil otázku, co budou v redakcích dělat, až po smrti Pálky skončí i Jiránek a Renčín - a zůstane tu jen Kemel. A je to tady. Už tehdy bylo zřejmé, že tím si ve velkých redakcích opravdu nikdo hlavu neláme. A ani později lámat nebude. Dnes mají všichni plnou hlavu toho, jak vůbec přežít. Anebo jak se převrátit do „nových médií“. Otázkou zůstává, kdo do nich bude přispívat kreslenou legrací na stejné vysoké úrovni, jakou měla poválečná česká humorná tvorba tištěná v érách Neprakty, Jelínka a Borna, Steigera anebo karikaturisty Haďáka. Plus pár výše zmiňovaných živých autorů, k nimž můžeme přiřadit ještě v několika časopisech publikujícího Slívu (MŽ 3/2011) a jen v zahraničí tisknoucího Bartáka (MŽ 1/2015).

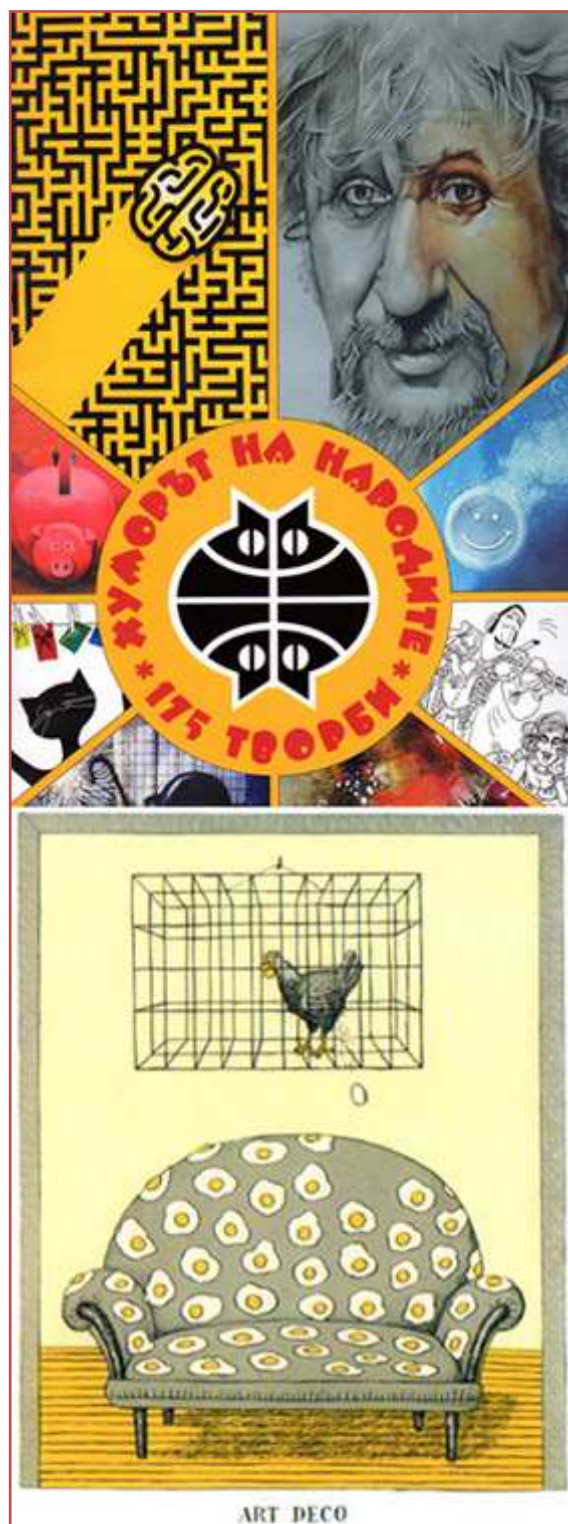
Ještě že máme Kemela!

(IH)

Kresby: **Miroslav Kemel** (pro MŽ)

Miroslav Kemel - výstava v Parlamentu ČR, Poslanecké sněmovně ve Sněmovní ulici. V pondělí 5. 12. 2016 byla na stěnách sálu (a dvou ochozech nad ním) za účasti autora vtípů a kmotra výstavy **Miroslava Kalouska** zahájena výstava politických karikatur z deníku *Právo - bilance* roku 2016. Celkem asi padesát kreseb oba Mirkové otevřeli svými projevy a Kemel i svými třemi písničkami (s hudebním doprovodem svého tria). (viz rubrika “Z domova”)

Jedna nová: kniha **The humour of the Peoples (175 artworks z Gabrova 2016)**

Velká publikace a velké...? Ano, velké zlepšení nastalo v zemi, která patřila v rámci RVHP k těm, která humor, ba právě ten kreslený, docela fedrovala (byť se známým nám omezením). Ale jejíž publikace, ať sebetlustší a sebelépe motivované, rmoutily náš svět hrozným technickým provedením. Od papíru k tisku, od vazby po barevnost samá hrůza - člověk málem kvůli tomu ani nevěnoval pozornost vlastnímu obsahu - kresleným vtípům. Vlastně nejen těm kresleným; právě Gabrovo si nastavilo se svým Muzeem humoru laťku hodně vysoko, když pod výtvarný humor zahrnulo i sochařství, fotografii a vlastně i další žánry užitého kumštu.

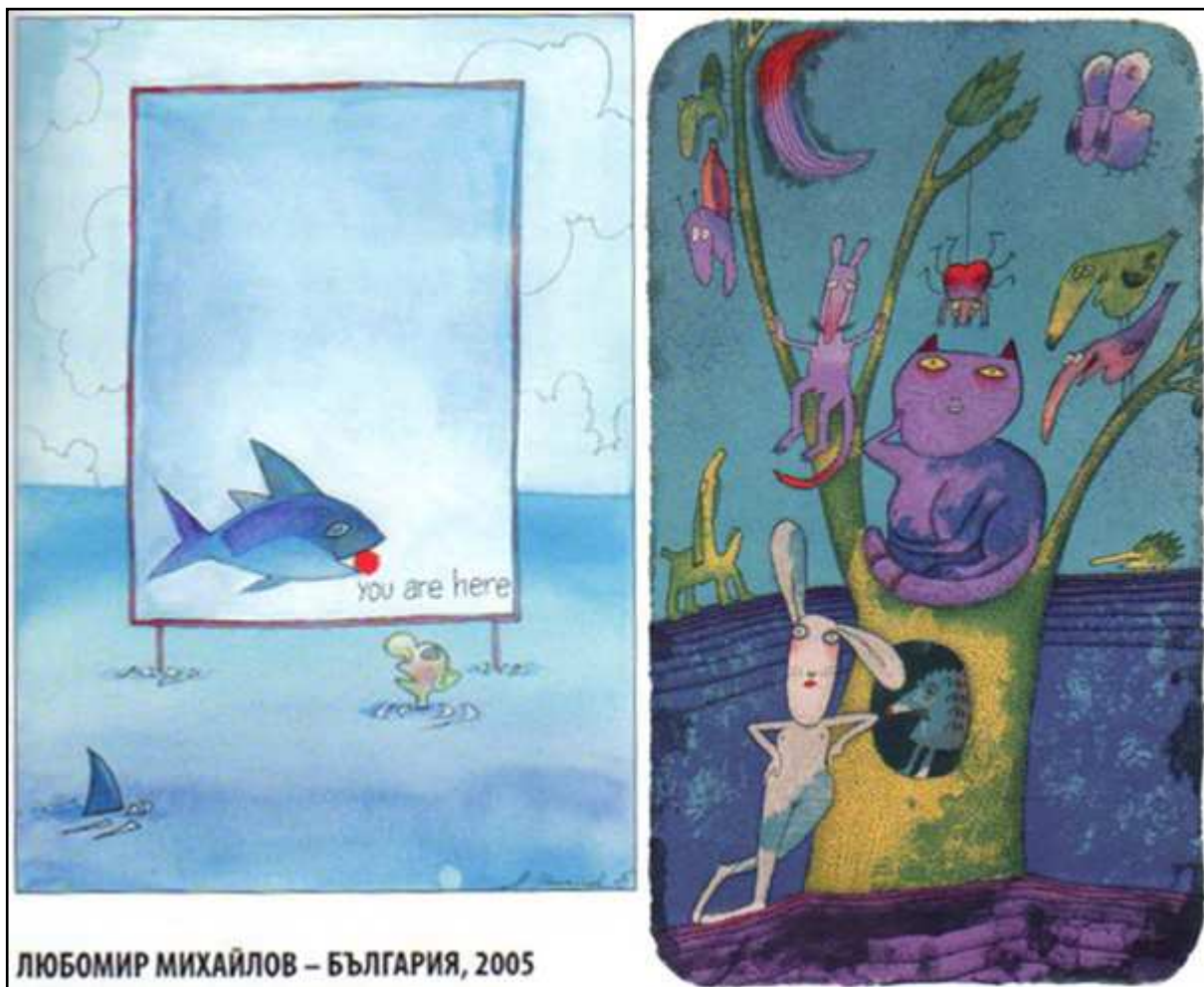
Letos vydaná publikace o tom vlastně sama dává jasnou zprávu, když 175 vybraných artefaktů z depozitáře Muzea humoru a satiry soustředěných do publikace na počest 45. výročí vzniku muzea rozdělila do X kapitol. Celkem nic nového, když konstatujeme, že to, co považujeme za hlavní - cartoons - trochu zaniká v přívalu ostatních ukázek, jimž někdy jen stěží můžeme přilípnout nálepku humor. Možná jsou veselé, ty různé sošky, malůvky, plakáty a grafiky, možná některé vyšly i z ateliérů autorů, kterých si ceníme za jejich tvorbu výtvarného humoru... ale vtipy, jak je milujeme, to prostě nejsou. Důvody tohoto rozkročení jsou zřejmé od počátku a jsou pro nás pochopitelné - i ten nejinteligentnější vtíp nakreslený černou linkou na bílou čtvrtku přece nelze lidem „tam nahoře“ vydávat za umění rovné draze vypravené komické operě anebo velkolepé malbě olejem vystavené v bohatě vyřezávaném pozlaceném rámu. A jedno, že ta jednoduchá čára může říci o našem světě a životě na něm víc podstatného.

Nicméně i v této publikaci (katalogu výstavy) se Karikaturou začíná (str. 6) a teprve pak následují další: v pořadí Malba (16), Grafika (26), Skulptura (36), Plakát (46), Fotografie (56), Murals (66) a závěrečný „Park smíchu“ (str. 68). Už podle číslování stránek je jasně vidět, že se - pokud jde o místo - měří všem (žánrům) stejně... Tedy až na ty poslední jmenované.

Tat'ána Canková, která je už hodně dlouho ředitelkou muzeální instituce, uvádí album textem ve dvou jazycích (doprovází ji kresba *Cvetana Cekova* a tempera *Nikoly Atanosové* s názvem „Portrét černé ovce“).

Oddíl Karikatura / Cartoons obsahuje 33 prací, řazených zprvu chronologicky: první obrázek bulharského *Marko Behara* je z r. 1974, ale brzy se stává další výběr záhadou, již se nám nepovedlo zcela vyřešit. Takže jen to, že první dvě dvoustrany patří Bulharům (na na-

šem obrázku **vlevo nahoře** vidíte známé trosečnické téma křížené s jiným známým námětem zaměřeným na orientační cedule pro turisty s puntíkem „**Jste zde**“ od **Ljubomira Mihajlova**, 2005) Až dál je to národnostní všehochoť, kterou zahajuje (asi náhodou?) Rus.

ЛЮБОМИР МИХАЙЛОВ – БЪЛГАРИЯ, 2005

Vjačeslav Bibišev nakreslil svůj příspěvek v roce 2005. Mezi většinou notoricky známými autory kresleného humoru jsou kupříkladu zastoupeni z Bulharska ještě Cočo Peev, z Čechů **Jiří Slíva** (viz obr. na předešlé straně!) a z dalších třeba Eray Özbeğ (Turecko), Ronald Searle (GB), Xia Dachuan (Čína), Florian Doru Crihana (Rumunsko) a nemůže chybět Jean Effel (Francie) s obrázkem na němž je zachycena Eva ze *Stvoření světa* zkoušející si před zrcadlem klidné vodní hladiny nejslušivější „fíkový list“.

Poslední stránka této kapitoly je vyhrazena karikatuře portrétní. Mezi čtveřicí portrétovaných nechybí ani *Depardieu* (od Bulhara *Stojko Sivrilova*) ani *Obama* (od Švýcara *Michaela Streuna*). **Vlevo** (teď trochu předbíháme) je jedna z humorných

fotografií. Jejím autorem je nedávno zesnulý Maďar **Joseph George Szabo** (naposledy žijící v USA) a legrační snímek je datován rokem 1987. A co ten Born nahoře? **Vydržte chvíli!**

AUNE PAULIN - FINLAND
Vodka Tourists, 1987, oil on fibreboard, 45x50 cm

Jedním z nich je grafika **Adolfa Borna (viz minulá strana!)** ještě z Československa (rok 1983). Na této práci lze nejlépe demonstrovat, že pro milé zpestření stěny v bytě od známého (také) karikaturisty je grafický list dobrým řešením. Také pro autora je ovšem snazší neztrácet čas nad pointou vtipu, ale nasekat na obrázek veškeré hlavní atributy své tvorby. Vždyť grafické listy jsou tu hlavně kvůli prodeji - jde a zároveň nejde o podepsaný originál. V tom nutno vyzvednout grafiky **Jiřího Slívy**, které jsou vlastně zároveň „leptaným“ humorem, tedy řádným vtipem se solidním nápadem - jen jaksi více výtvarně povýšeným... Grafika má prostě ke cartoons blíže. Nevím, jak je tomu u šestice zde uvedených autorů z Bulharska, ale z ostatních otištěných exponátů jsou nejméně dvě grafické práce od výtvarníků, kteří se neštítí soutěžit též v kresleném humoru (*Cavallerin* z Itálie a *Botezeatu* z Rumunska).

Oddíl **Malby / Painting**. Od str. 16, jak jsme uvedli, začínají malíři - a předvádějí dvacet obrazů. Jako by velké rozměry obrazů žádaly pro sebe i velký prostor na stránce - vejdou se na ni vždy jen dva...

(Kreslené vtipy jsou na jedné straně obvykle tři až čtyři).

Ukázkou za všechny budiž (**vlevo dole!**) pestrobarevná taškařice finského malíře jménem **Aune Paulin**. Vtipný může někomu připadat asi název „*Vodka Tourists*“ (jde o oil on fibreboard 45 x 50 cm)

Na snímku vlevo z kategorie **Fotografie / Photographs** je druhý z vybraných exponátů (po barvě od Szaba na předešlé straně). Autorem snímku není *František Dostál* (jak by někdo soudil) ale Ukrajinec **Jurij Djačišin** (snímek nepotřebuje název a pochází ze soutěžního ročníku 2007). Ale ani fotka od *Dostála* v katalogu nechybí!

Pokud jde o výtvarné řemeslo, jistě jsme nemohli najít nic, co by mohl amatérský divák kritizovat. Problémem zůstává už léta hodnocení a tudíž výběr ze soutěžních příspěvků. Tedy: co komu může na čem připadat směšného. A zřejmě se to ponechává hodně na autorech, kteří obesílají zrovna tuto kategorii. Nu a pak na složení té které jury - jen odhadem můžeme soudit, že více než veselý námět má v této kategorii u porotců větší váhu malířská schopnost autora.

Což je i případ následujícího oddílu s názvem **Grafika / Graphics**. Ze stovek ba tisíců exemplářů bylo asi hodně těžké vybrat těch 18 pro pamětní katalog o 175 exponátech.

Dalších pět kapitol asi trochu ošidíme co do prostoru v recenzi. Oddíl **Sochy / Skulptury** má nejvíc - celkem 39! exponátů. A pro laika je evidentně nejzajímavější. Drobné plastiky jsou

skutečně pěkné a na rozdíl od malby či grafiky také častěji vtipné! Ať jsou z bronzu či jiného kovu, z hlíny či šamotu, jsou oku a asi i hmatu příjemné. Už první dvoustrana věnovaná jen umělcům z Afriky (materiál: slonovina, serpentine...) budí téměř úžas. Zda ovšem bylo záměrem autorů diváka zrovna rozesmát, nelze bez zasvěceného komentátora nabídnout jako tvrzení. Raději jsme vybrali evropská díla: vlevo nahoře **Dmitrij Sotirov** (Bulharsko) „**Jablka**“, vpravo **Petr Jedlička** (Česko 2014) název nejspíš „**Mlčení a Migréna**“.

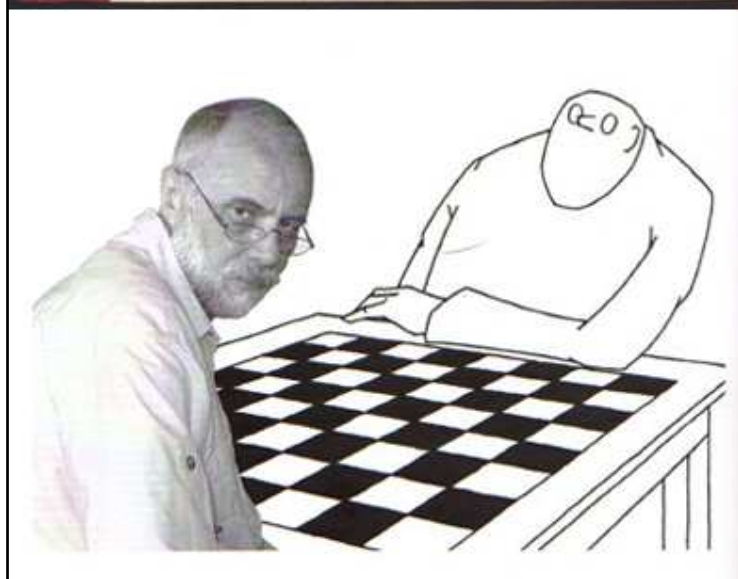
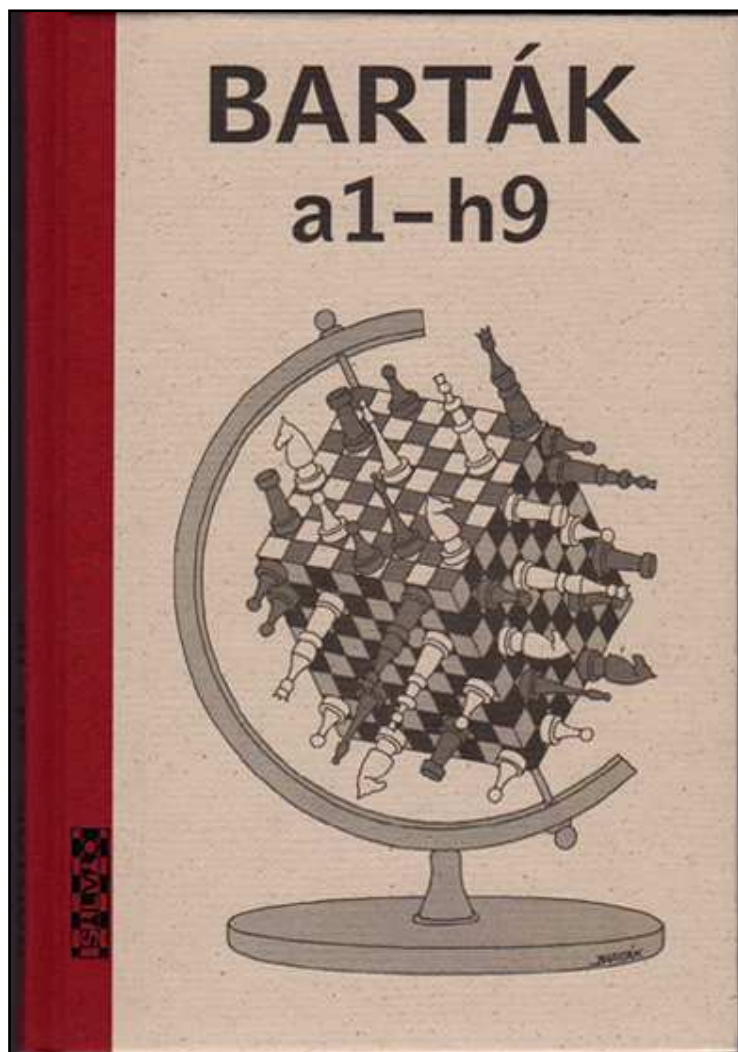
Už jsme u kapitoly **Plakáty / Posters**. Je jich tu 25 a opravdu je na co koukat. Vybrali jsme však jen dva: od Turka **Cemalettin Yildyze** a Bulhara **Nikolaje Mladenova**; oba pocházejí z nedávných let. Je to tak: na příští stránce to už musíme vzít hopen!

Z rubriky **Fotografie** jsme už náš výběr představili, takže už jen fakta: plná dvacítká *Fotofóru* (jak jim u nás říkáme) potvrzuje, že tyhle výtvarné kousky mají s kresleným humorem hodně společného a po comics-stripech (ty však v Gabrovském katalogu nehleďte!) má *fotohumor* asi největší potenciál vtipnosti. Jedním se však liší: Karikaturista musí nejprve něco vymyslet a poté zpracovat. Tedy stejně jako fotograf, který své snímky inscenuje. Ale tím nejlepším v žánru jsou snímky neinscenované, ale okem autora objevené a následně zachycené - tzv. „ze života“. Považujeme je právem za samostatnou třídu, extra klasu a ne každý má na takovou tvorbu čuch. Případ *Dušana Pálky* ukazuje, že v jediném autorovi s obecným nadáním pro výtvarný humor může jeden žánr s druhým skvěle kolaborovat. Jedno úskalí tu ale je: těžko se poznává, kdo obrázek šikovně nahrál a kdo ne. Poté, co jsme probrali recenzovanou publikaci, usuzujeme, že vůbec nezinscenovaných je sotva třetina z vtipných fotek. Předposlední díl v publikaci nabízí tzv. **Stěnopis / Murals** a v ní 4 fresky(?) a poslední **Park smíchu**. V něm postává na dvoustraně několik soch dvou bulharských umělců - mj. plastiky *Dona Quijotta* a *Nasreddína Hodži*. Publikaci uzavírá text „**Smích - audiovizuální síla**“ od satirika *Radoje Ralina* (čestného občana Gabrova) jehož tvář na nás kouká i z obálky knihy.

Dvě díla z Balkánu: nahoře vtip (Bulhar I. Kutuzov), dole plastika (Rumun A. Dimitriu)

A ještě na závěr: formát je velký, mírně větší než A4, vnitřek celobarevný, stránek je 72 plus 4 strany o něco tvrdší obálky. Hřbet má publikace lepený, ale drží fest, snese i hrubší zacházení při scanování. (ih)

Publikace, jejíž obálku vidíte vedle, vyžaduje aspoň elementární znalost šachové hry. Začíná to už názvem **a1 - h9**. Pokud nevíte, že jde o zkratky pro zachycení tahů v průběhu hry, těžko pochopíte celý vtip. Tedy aspoň si to myslím: šachovnice má 8x8 políček, tudíž ta devítka míří za okraj šachovnice. Tedy té běžné. Ovšem Miroslav Barták svým šachovým globusem takové omezení odmítá - a zároveň vábí člověka k nápadu ty pevné desky otevřít. A ponořit se do průzkumu knižních vnitřností. Tak tedy pojďme dál.

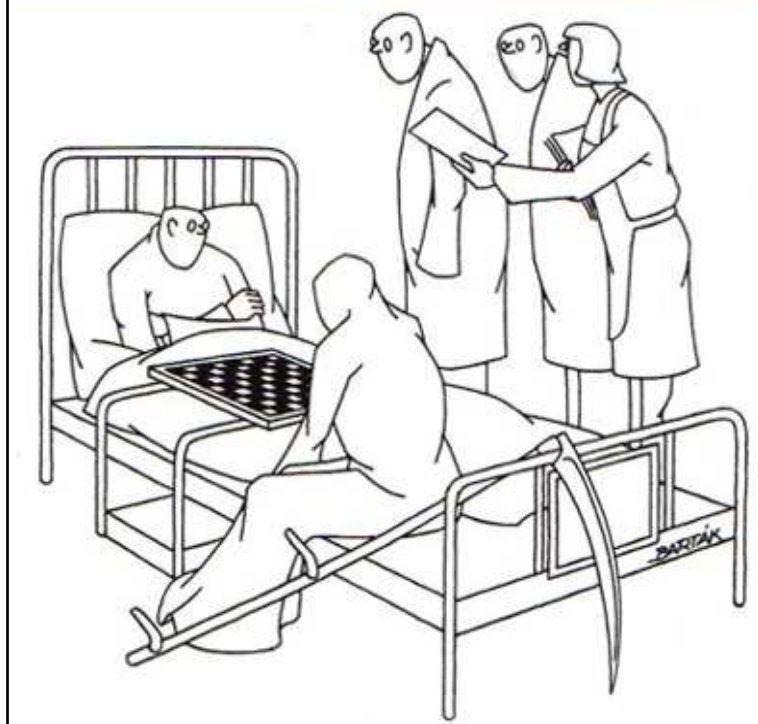
Úvodní věty v albu patří jak autorovi vtipů, tak slavnému českému šachovému velmistru Vlastimilu Hortovi.

Autora vtipů i jeho typického panáka v roli soupeře vidíte na obrázku vlevo dole. Hort se pod svým textem objevuje na menší fotce. Oba mistři, ten šachový i ten karikaturistický měli k dílu hodně co říci. Bohužel však ve dvou jazycích, z nichž ani jeden není čeština. Však také svazek jeho patron Hort vydal hlavně pro vybrané šachové zahraničí, především to německé, kde se usadil.

Odbočka číslo 1

Možná si vzpomenete, že jsme ve spolupráci s novinářem *Pavlem Matochou* uspořádali národní soutěž o nejlepší šachový vtip a díky tomu jsme se mohli v jury i na slavnostním vyhlášení vítězů v malostranské „Staré zbrojnici“ s Hortem setkat. Už ani nevím, zda jsem mu sdělil, jak jsme „za komunistů“ s kolegou *Jiřím Lacinou* vydali u *Leo Pavláta* v Albatrosu v populární edici *Okno* svazek „*Naši slavní sportovci*“, kde jsme za šachisty nasadili právě

Horta. A jak jsme po jeho odchodu na Západ museli ten jeho medailonek těsně před vyjitím vypustit a nahradit někým jiným. Ale další z našich šachistů - *David Navara* to nebyl - na to byl tehdy ještě malý. Také s ním jsme se setkali až při té pěkné slavnosti (sehrál tam myslím nějakou bleskovou partii). A ještě také *Václav Klaus* se dostavil a máme s ním společnou fotku. Tedy s juniorem, protože tu s V. K. seniorem už máme z vernisáže výstavy *Vladimíra Jiránka* v pražské Galerii Smečky.

Bartákovy vtipy začínají až na stránce 23 a končí na stránce č. 74 - dál už je jen „About the Author + Über den Autor. Tedy životopisné i uměleckopracovní údaje, které končí: „*Er lebt mit seiner Frau, seine Hunden und Katzen in einem Häuschen onweit von Prag...*“ Což po osmi letech stále platí, i když pes a kočky mají už jiná jména než v roce 2008.

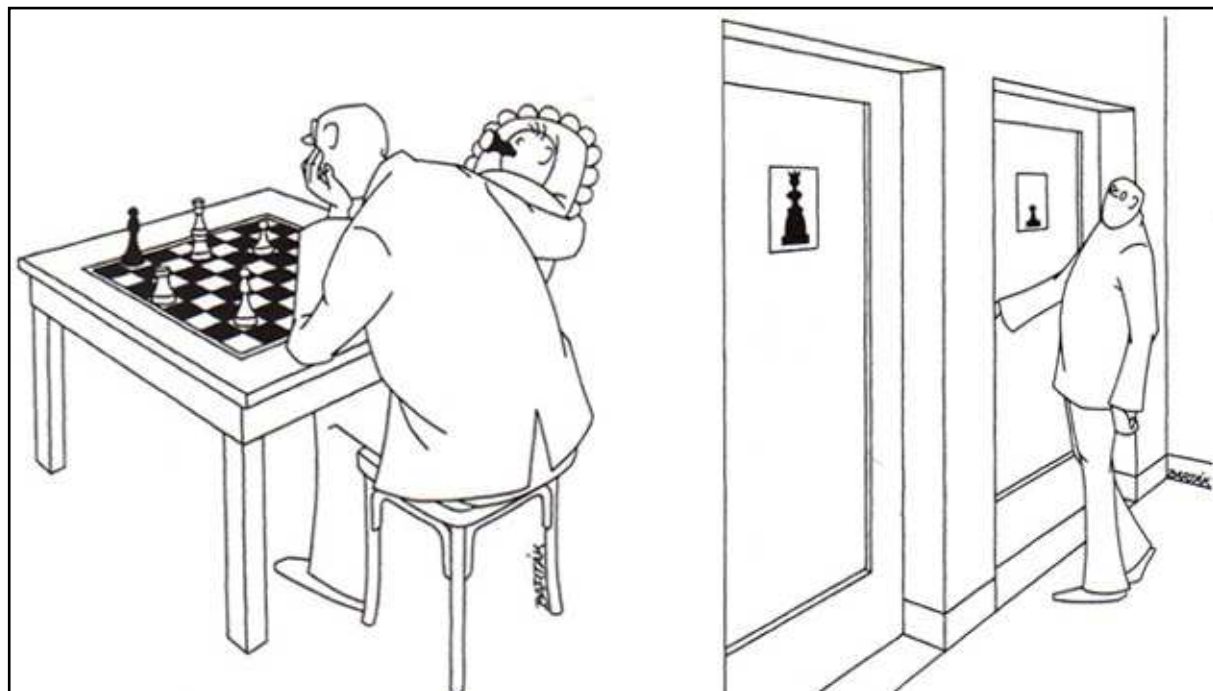
A těch vtipů je přesně tolik, co stránek - papír je tak silný a tak křídový, že mohou na jednom listu být z obou stran klidně vtipy barevné a nebudou prosvítat. Ale editor je raději dával jen na jednu stránku a na její revers umístil vždy kresbu černobilou. Tudíž jsou zde vtipy rovnoměrně zastoupeny - barevné i nebarevné. A je jich dohromady půl stovky.

Odbočka číslo 2

S Bartákem a s Hortem a také s podnikavým Matochou jsme se sešli po pár letech znovu na vernisáži Bartákových vtipů před odjezdem „Šachového vlaku“ - výborného nápadu, který vozí šachisty po Evropě a ti při tom sehraji turnaj(e). Výstava tedy byla na Masarykově nádraží hned u odjezdů či příjezdů, takže na velmi frekventovaném místě a proto cestující, když zrovna nespěchali na vlak, tedy třeba když jim ujel, mohli své zklamání zapomenout - právě při prohlídce panelů s veselými obrázky Mirka Bartáka. Jelikož jsme o tom psali v e-GAGu a reportáž jsme ilustrovali barevnými šachovými vtipy, máme teď problém vybrat sem z recenzovaného alba kresby - abychom nakonec neosvědčili stejný vkus a neochudili tak naše čtenáře o nová díla. Jenže hledejte to staré číslo, když si nevzpomenete ani na ročník, v němž to bylo? **Radši to riskneme (viz obr!)**

Výsledek výběru vidíte jednak zde, jednak ho najdete i na příští straně - kupodivu jsme vybrali ke skenování z alba pouze jeden vtip barevný a další tři jsou jen černobílé...

Pokud se podivujete nad tím, že zde nepíšeme nic o úrovni kreseb anebo nějak nepopisujeme jejich obsah, musíme zdůraznit, že není nic pitomějšího než vtipy bez textu obklopit textem. Raději končíme dvěma vtipy a závěrečnou informací o svazku.

Kniha Bartákových šachových vtipů **beze slov** má formát **15,5 x 23 cm** a velmi pevné desky. Vyšla ve *Verlagu „Silvestar Žiger - Silvio“* v Praze a také zde, tedy v Praze 7, byla vytištěna. **Rok vydání: 2008.**

A to tu máme barevně na bílém! Redakce e-GAGu má dokumentační centrum a v něm fotky, které nikdy nikde nevygooglujete. Omlouváme se jen za jejich neostrou kvalitu, svědectví je však nezpochybnitelné. Vlevo Stará zbrojnice (**Barták vlevo**) - vpravo Masarykovo nádraží v Praze (**Barták uprostřed**). A všude kolem **samé - šachy!**

Pozvánka na přílohu G č. 12

Ono to nepatří k výše umístěné recenzi, vlastně ani k Bartákoví, ale když tu zbyl kousek místa a na předpředchozí stránce byla ta zmínka o starším V. K., nemůžeme si tu odpustit jeden pěkný archivní snímek českých karikaturistů (+ 1 Rusína) z vernisáže v Galerii Smečky. Jak také jinak, když jde o poslední číslo GAGu před Silvestrem!

Téma «Cosmopolitan» na Ukrajině

Výsledkovou listinu soutěže najdete samozřejmě v naší standardní rubrice na konci GAGU. Ale přidejme sem jednu z vyznamenaných prací (**viz vlevo**) - jejím autorem je **Feng Gui Bo**. A ještě pár dalších jmen. Nepochybně zajímavé bylo totiž složení poroty mezinárodní soutěže (téma "Cosmopolitan"): Zablocki Vitalij (Ph.D., Professor at the National Pedagogical University) Kiryuhin Denis (analyst of the Kiev Center for Political and Conflict Studies), Kurina Aksinia (social activist, journalist), Maria Ruban (correspondent of the newspaper „Today“), Sayenko Andrei (chief artist of the magazine „Crocodile plus“, cartoonist) Tovmach Eugenij (Director TRK «Cosmopolitan»), Kosobukina Nina, Kosobukina Tatjana.

Jury posoudila 329 prací 113 cartoonistů ze 31 zemí a vybrala 50 kousků pro výstavku a e-katalog ve formátu pdf. Autoři ze 27 států pouze statovali vítězům ze dvou států: Ruska a Ukrajiny; dva diplomy odešly do Číny a jeden do Turecka.

Dvě soutěže, které jsme nezachytili: Fadjr a Čakovec

Velmi prosté vysvětlení máme pro absenci oznámení o vyhlášení soutěže a publikování propozic dvou mezinárodních soutěží s uzávěrkou před 12. 12. 2016 v GAGU.

Jak už devátý ročník klání **Fadjr** (Irán), tak teprve první **Čakovec** (Chorvatsko) k nám dorazily po uzávěrce listopadového e-GAGU s číslem 11. Věříme, že vážní zájemci se o možnosti účasti v těchto mezinárodních kláních dozvěděli z jiných zdrojů. Jen pro „historii“ zaznamenáváme: uzávěrka byla 2. 12. 2016 (Teherán, Irán) a 4. 12. 2016 (Lopatinec, Chorvatsko). Výsledky samozřejmě přineseme; možná již v lednovém e-GAGU č. 2017-1.

Více najdete na: www.ivafestival.ir či dotazem na cartoondamir@gmail.com.

Objev: Bado = Badeaux

Spíš náhodou - než po velkém pátrání - jsme narazili na zajímavé stránky kanadského cartoonisty zn. **Bado**. Jeho vlastní prezentace však není tím hlavním, co by nás zaujalo. V minulém čísle jsme využili jeho rozsáhlého materiálu k aspoň stručnému rozšíření povědomosti čtenářů GAGU o karikaturistech Afriky. „Širší záběr“ jeho webu souvisí evidentně s tím, že je členem skupiny "Cartooning for Peace". Jinak je Bado od roku 1981 „editorial cartoonistou“ deníku „Le Droit“ z francouzsky mluvící části Kanady - a také pokladníkem **Association of Canadian Cartoonists**.

Vlastním jménem **Guy Badeaux** je rodákem z Montrealu (*1949). Počínaje rokem 2002 pravidelně funguje jako předseda poroty soutěže kreslených vtipů (*Cartoon noctest of the Canadian Committee pro World Press Freedom* v metropoli Ottawa. A je editorem tamní ročenky „The Year's Best Canadian Editorial Cartoons“. Napsat mu můžete do redakce: bado@ledroit.com.

Na fotu: Prezentace **Bado** na výstavě.

Náš člověk v Paříži: Jiří Slíva navštívil (nejen) Centrum Pompidou...

Ani bez Vánoc za dveřmi to v Paříži nevypadá špatně. Ale prosinec - to jsou pro hosty z celého světa úplně zážitkové žně. Mimo teroristů a jejich bombiček si tu najde svůj cíl i **lovec** (výtvarného umění) **beze zbraně**.

Krom povinné návštěvy Louvre a poklonkování před *Monou Lisou* se tu nabízejí i úplně novinky. Jak vidět z fotografií zaslaných **Jiřím Slívou**, stálo opravdu za to zajít si na ruský **Boršč** do výstavné a výstavní budovy v **Centru Pompidou** (**foto dole!**)

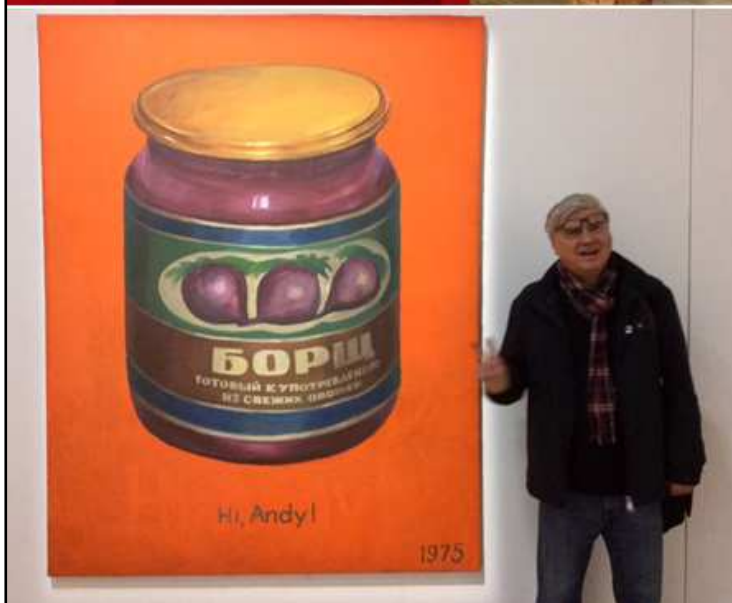
Nahore jsou dva z exponátů výstavy *Kolekceja*, které přímo vybízejí k ochutnávce ruské výtvarné kuchyně jako na talíři. Je sice nabízena s dost nepraktickým příborem a ten talíř je na boršč trochu mělký, ale *Andy Warhol* by si i tak jistě pochutnal...

Když se řekne Tintin...

znamená to **Hergé**. Belgický humoristický komiksář **Georges Remi** „vynalezl“ prvního úspěšného hrdinu kreslených seriálů starého kontinentu - měřeno globálním úspěchem u publika. Návštěvu výstavy v *Grand Palais de Paris* (do **15. 1. 2017**) neodložil ani český *dessinateur* Jiří Slíva. A poslal nám nejen foto s úvodním panelem, ale i plnou tramvaj *Tintinových* fandů. Teď jen čekáte, kdy do ní...

... naskočí i sám **Hergé**. **Viz dole!**

Kustovsky v Prešově

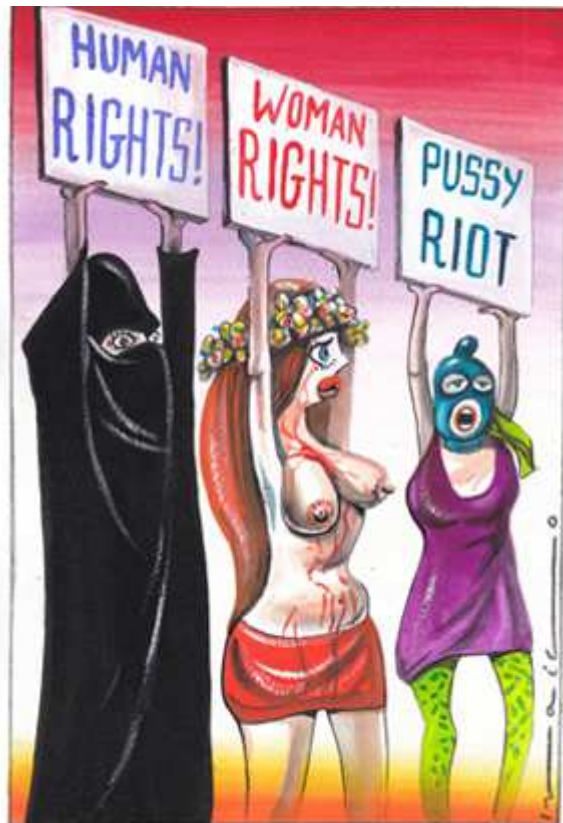
Ukrajinský výtvarník **Oleksy Kustovsky**, prešovská bluesová kapela **Big Cigars** a **136 vybraných obrázkov od autorov kresleného humoru** umocnili skvelú atmosféru multižánrového festivalu *Alternatívny kvocient*, ktorý sa realizoval koncom novembra v prešovskom klube Wave.

„*Alternatívny kvocient* je imaginárnou veličinou, súčinom inteligentného a emocionálneho kvocientu, ktorý je v každom z nás, provokuje k narúšaniu sociálno – kultúrneho status quo a otvára priestor k hre s dadaistickou fantáziou,“ vysvetľoval **Peter Rázus**, kurátor a hlavný mystifikátor podujatia.

„*Kustovsky* je skvelým analytikom reality, psychológom odhaľujúcim kozmetickú pretváрку dôležitosti a absolútnej administratívnej zbytočnosti. *Big Cigars* oprášili spomienky na klaviristov improvizujúcich pod filmovým plátnom a džemovali na pozadí prezentácie **V. Kazanevského, P. Kuczynského, G. Halásza, O'Sekoera** a ďalších autorov. Podujatie bolo podporené z **Fondu na podporu umenia**. ®

Budiž zdráva: Ženská práva! (v Prešově i jinde)

Výstavná kolekcia kresleného humoru z medzinárodnej výstavy **Ženské práva**, ktorú zorganizoval **Arifur Rahman** bangladéško nórsky výtvarník a vydavateľ *on line cartoons magazínu* „tOOns MaG“, bola otvorená 10. 12. 2016 v **Galérii Kýchania mozgu** v prešovskom klube Wave a je sprístupnená do 10. 1. 2017. Ve spolupracujúcej galérii *Avistegnernes Hus* v Drobaku bude inštalovaná tvorba slovenských autorov kresleného humoru. (PR)

Z vystavovaných prací jsme vybrali vítěznou od polského autora **Marcina Bondarowicze** a Bulhara **Ivaila Cvetkova** (vpravo) - oba autory dobře známe ze stránek e-GAGu.

V Saint-Just-le-Martel se na závěr udílely ceny! A ještě jinde!

Na konci první dekády měsíce října 2016 se ve Francii odehrálo slavnostní předání ceny **"International Press"** karikaturistce známého jména **Marilena Nardi**, italské toť umělkyni (viz foto vlevo!)

Předávajícím byl **Philippe Henri** a na pódiu při závěru známého festivalu žánru cartoon (už 35. ročník!) v **Saint Just le Martel** oba zmíněné aktéry vidíme spolu s mužem opatřeným v popisku pod fotografií pouze domicilem **Dauga** - a s **mesjé Vandembrouckem**...

Ženy se prostě činí, ženy se dočkaly!

Ale aby toho nebylo málo, zároveň nám do redakce dorazila letos i zpráva s titulkem **„First Prize winner Humor World Awards 2016 in the category of Design Humorous“** a pod ním fotka dámy s brýlemi...

Další takto vysoce oceněnou karikaturistkou je **Elena María Ospina** (viz obr. vpravo) z Kolumbie.

zabljeni smiehi", kterou zde „pokřtila“. A kterou ilustroval právě Srećko Puntarić Felix.

Třetí Chorvat do počtu: **FELIX**

Od chvíle, kdy jsme v GAGu krátce po sobě přinesli širší informace o dvou velkých chorvatských karikaturistech (**Reisinger a Štambuk**) nás trápí výčitky, že zde chybí ještě třetí z populárních kreslířů záhřebské scény veselých obrázků. Abychom to (i když trochu zploštěle) přiblížili čtenářům méně se orientujícím ve jménech a díle zahraničních karikaturistů: Pro chorvatské publikum znamenají ta tři jména asi tolik co pro české milovníky kresleného humoru trojhvězdi v sestavě dejme tomu **Neprakta - Renčín - Kemel**. Tím třetím šutěrem v chorvatském útoku na bránice na chorvatském hřišti je **Felix**, který podobně jako nyní náš **Kemel** (před ním **Pálka**, **Jiránek**) stále kreslí a vydatně publikuje. Celým jménem je to...

Srećko Puntarić - FELIX

V létě se představil kupř. v *Svetom Križu Začretju*, kde se konal už 48. Týden kultury, zábavy a sportu. A byla tu otevřena výstava karikatur nazvaná vtipně "**Felix u gostima**" **Srećka Puntarića**. Na vernisáži promluvila doktorka **Nada Jačmenica**, autorka knihy "*Pozabljeni smiehi*", kterou zde „pokřtila“. A kterou ilustroval právě **Srećko Puntarić Felix**.

Z výše uvedené výstavy jsme vybrali kresby víceméně beze slov. Ale příčinou Felixovy popularity je krom specifické a snadno zapamatovatelné linky především slovo, používané pro srozumitelnost a co nejnazší pochopení každého Puntaričova vtipu. Přesvědčit se o tom můžete na webu Večerního listu na <http://www.vecernji.hr/felix/2016>. Odtud jsme z Felixovy každodenní produkce vybrali vedlejší kresby - listopadové glosy ke světové i domácí situaci.

(VIZ vlevo!)

Srećko Puntarić

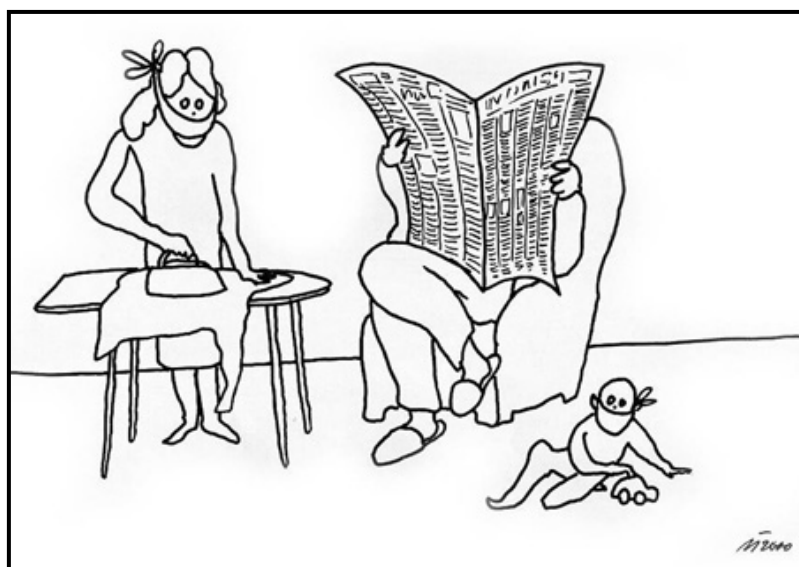
se narodil 19. 5. 1952 v Záhřebu. První vtip mu otiskli v humoristickém časopisu **KEREMPUH** brzy - už v roce 1975. A od té doby objevuje se po stránkách mnoha deníků i týdeníků. V redakci českého Stadiónu jsme měli „družbu“ se sportovním obrazovým týdeníkem **SN REVIJA**, kde se jeho černobílé vtipy vyskytovaly na velké ploše. Dále tiskl vtipy ve **SPRINTU**. V hlavním deníku **VJESNIK** od roku 1986 a svou rubriku **FELIX** má trvale ve **VEČERNJEM LISTU** od půlky roku 1995. A už dlouho kreslí pro týdeník **GLAS KONCILA** karikatury pod názvem „Kako probuditi kršćanina“. Jeho vtipy se nacházely i ve švýcarském Nebelspalteru a v německém Eulenspiegelu.

První mezinárodní úspěch zaznamenal **Puntarić** v italském *Vercelli* (1984), následovala 1. cena z turecké *Ankary* (1986) a vzápětí získal ceněnou **GP** v belgickém *Knokke Heist* (1987). Ocenění dosáhl např. znovu v Itálii (*Foligno*), Japonsku (*Tokio*) a Německu (*Berlín*). Pár samostatných výstav měl v cizině a dvě desítky doma; Felix je členem **Hrvatskog društva karikaturista**,

tak jako v této zemi vlastně každý lepší karikaturista, navíc je předsedou národní filiálky FEKO. Od roku 1990 do roku 1992 se činil se "Zagreb-filmem" na animovaných filmech pod názvem **TV FELIX**. Puntarić založil vůbec první galerii *kr hu* v Chorvatsku - **FELIX FUN FACTORY** od roku 1994 do roku 2012 v Zagrebu. Až úžasně pro české prostředí zní bilance **třiceti (!)** knih vtipů vydaných dosud doma i v zahraničí. Celá řada jich vyšla jako „**FELIX 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10**“. Ale též třeba „**FELIX KING SIZE**“ anebo nejnověji „**FELIX NA KVADRAT**“.

(IvHan)

Pozor! Na chvíli odcestujeme z jadranského pobřeží zpět do naší milované vlasti, abychom vážené čtenáře GAGu informovali, jak to bude s odběrem vypadat **příští rok**. Pokud jde o naši cenovou politiku, nijak se nemění, cena zůstává stejná jako dosud. Možná, že jste si všimli, že jsme ke konci tohoto roku vydávali magazín číslo 10 - 10. 10., číslo 11 - 11. 11. a toto číslo má vyjít 12. 12. 2016. Tak s tím je už konec - nemyslete si, že 1. číslo vyjde 1. ledna! Jistý je jen rok - 2017. (red.)

Kresba: **Ivan Šarič**

Záhřebský rodák Ivan Šarič byl zakládajícím členem *Chorvatského družstva karikaturistů* a jeho předsedou v letech od roku 1994 do roku 1998 a pak v letech 2001-2010).

Karikaturista se narodil 5. srpna 1943 v Záhřebu. V roce 1968 vystudoval archeologii na tamní universitě. Působil jako senior konzultant v oddělení pro ochranu kulturního dědictví v Záhřebu i jako asistent náměstka ministra kultury. První karikatury publikoval v novinách *Student* v roce 1965. První samostatnou výstavu měl v roce 1978. V roce 1993 vyšla jeho monografie "*Ivan Šarič*". (hdk)

Čech v Turecku

Krom recenzí pod názvem rubriky „**Ča-sopisy**“, kterými se snažíme alespoň občas referovat o nových číslech humoristických časopisů (nejčastěji o *Sorry*, *BUMerangu*, ale i o německy píšících magazínech *Eulenspiegelu* a *Nebelspalteru*) zkusíme někdy přinést i zajímavé informace o dalších časopisech.

Pravidelně to platí o **Fenamizahu** (bůh nad ním drž svou ochrannou paži, aby přežil dnešní hromobití v Turecku!). V jeho anoncích se totiž uvádí, že už vychází nejen na internetu, ale i tištěný na pa-

píru! On to sice není časopis typu *Bumerangu* anebo *GAGu*, aby měl spoustu různých rubrik. Většinu stránek (a že jich je!) zasype prostě vtipy všemožných autorů a to bezmála z celého světa. Naposledy se v Azízově istanbulsském měsíčníku objevil kupříkladu **Pavel Rychtařík** - a to hned se třemi vtipy (**viz vlevo!**). Což autora nejspíš potěší, i když si zatím nejsme jisti, zda také následuje zaslání honoráře na autorovo konto...

Nu a vybrali jsme ještě další informaci - (**viz sloupek vpravo!**) Vypadá to na italský časopis s názvem **Buduar**. Pokud o humorném magazínu zjistíte něco více, dejte vědět. Slibujeme totéž... Zatím jen: *Magazine italiano de humor gráfico* - sídlí v San Remo a zaštiťuje se mnoha známými jmény. (**-sek**)

Kalendáře *Jano Valtera*: nejen kvalitní umění, ale také humor...

Jak píše bratislavský umělec a vysokoškolský pedagog a také známý tvůrce výtvarné legrace, *Ján Valter*, tak...:

„Aj tento rok som z nedostatku inej zmyslupnej činnosti pripravil kalendáre (pri všetkej skromnosti) s mojimi grafikami a mal'kami.“

A připojil ukázky o jaké kousky jde. Prozradíme jen, že stvořil a nabízí dva druhy kalendářů stolních - s vtipnými obrázky (zvířátka a cartoons), dva nástěnné (první je kombinací obou stolních a druhý jsou grafiky Bratislavy). Že je tu možnost pořídit si neobyčejný Vánoční dárek, je nabílední... Ceny od tří do pěti a půl Eurů. Více info podá sám autor na e-adrese: jano@valter.eu

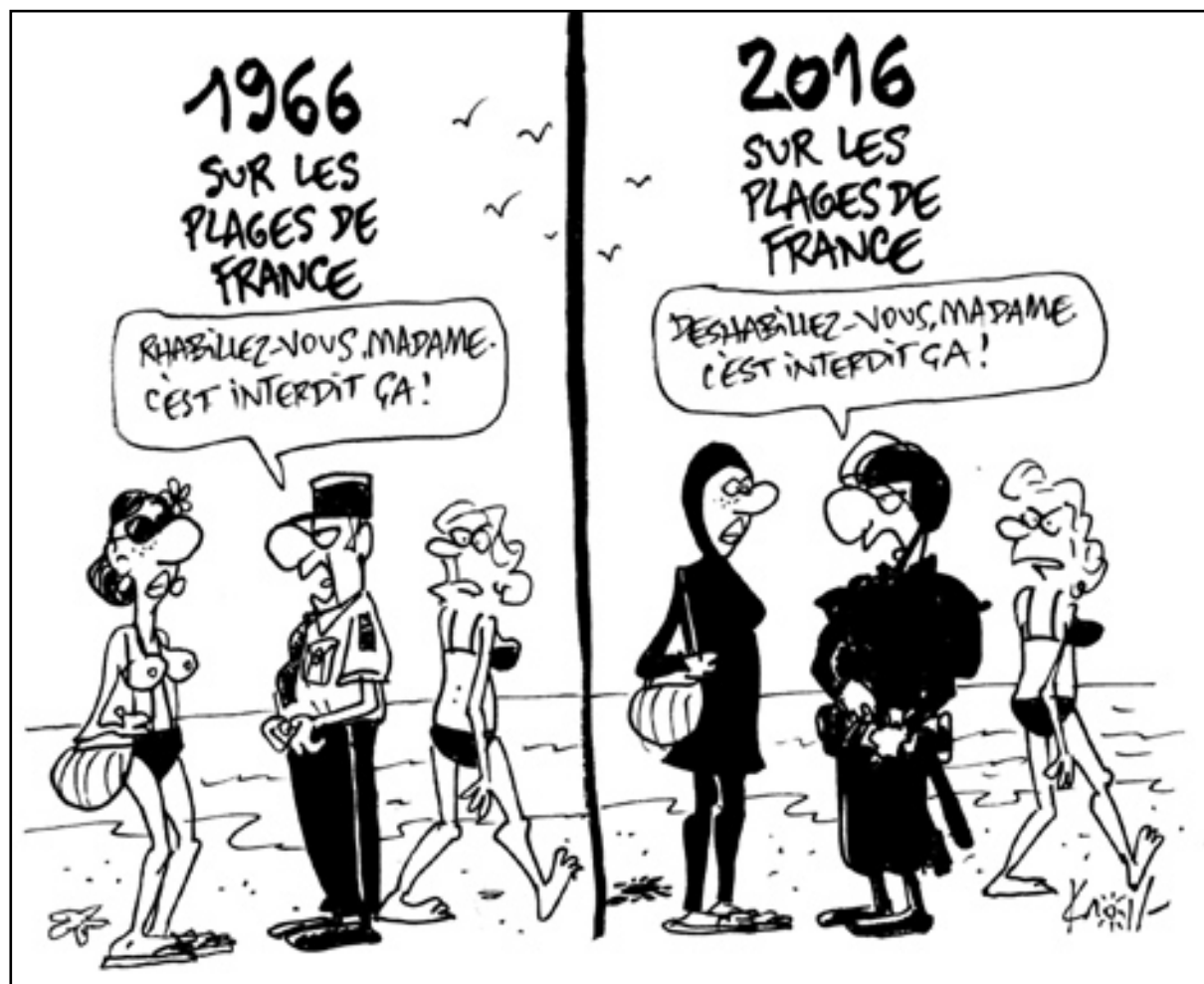
Ukázku 12 listů jednoho z nich a vybrané dva kousky viz vlevo!

Smíchováci se svým kresleným smíchem dojeli až do *Budy*. Tu je fotodůkaz: Zleva: *R. Rakus*, *J. Chmiel* (vel-vyslanec ČR v Maďarsku), 2 místní, *P. Hanák*, *J. Košťýř*, *M. Setíkovský*, *V. Čahoj* (Praha 5)

Kdysi v Saint Tropez pohoršovaly **bikiny**, teď **burkiny**

Svět je plný paradoxů (...) Bikiny jsou pojmenovány podle atolu, na němž byly prováděny pokusy s atomovou zbraní, protože se tušilo, že minimalismus dvoudílných plavek bude na mořáčku působit výbušně jako bomba. Dnes lze mezi důvody, proč odmítat burkiny, slyšet, že pod nimi lze bombu ukrýt. (...) Na jedné z **karikatur** reagujících na aktuální stav ve Francii

stojí žena zahalená od pasu nahoru, ovšem s holýma nohama. Na spodní část těla jí mečem ukazuje rozhořčený islamista, na vrchní část míří revolverem rozzuřený Evropan. Tohle už ale bohužel není žádná funésovská **taškařice**. Tohle je **humor**, ze kterého mrazí.

Filip Saiver: „Svléknout! Jménem zákona!“, MfDNeS Víkend, 3. 9. 2016, str. 15

Vánoční „Kameňák“; hodnocení = 20 %!

Režisér F. A. Brabec se pokusil dokázat, že i **buranský anekdotář** se dá vylepšit lyrickou náladou, ale svedl boj s větrnými mlýny. Ač je pátý příběh v řadě řemeslně lepší než všechny předešlé, znovu nemá po ruce žádný obsah, pouze **estrádní vtipkování** založené na vibrátorech, kondomech, prostitutkách či striptýzu. Škoda námahy i adventního dojmání.

Mirka Spáčilová: „Nové filmy na DVD - Komédie“, MfDnes 21. 11. 2016, str. 20

V Hybernii si nadělili **Mefista** s texty **Borise Pralovského**

Goetheho faustovská otázka věčného mládí za cenu úpisu duše dostala v pražském divadle podobu nenáročného (...) muzikálu. (...) Hudba z pera **Daniela Bartáka** drží spolu se **Zelenkovou** svižnou režii muzikál v dobrém rytmu. Neurazí ani texty **Borise Pralovského**, i když jim občas (...) není rozumět. Režisér se kromě tanců Boha s Ďáblem nebojí místy rozehrát více dějů zároveň či **vtipně** zmotnit některé Faustovy představy. (...) Mefisto se tak řadí k tomu lepšímu, co u nás žánr nabízí, tedy po bok **Evity**, **Addams Family** či **Bonnie a Clyde**.

Tomáš Štáštka: „Vojtek hledá věčné mládí“, MfDnes 4. 11. 2016, str. 15

Smrt klauna na Donu

Věhlasný ruský cirkusový **klaun Oleg Popov** zemřel v Rostovu na Donu, kde hostoval se svým představením. Nejasné okolnosti jeho úmrtí v hotelu prověřují vyšetřovatelé. Šestaosmdesátiletý umělec žil v posledních pětadvaceti letech v Německu.

(ČTK): „Zemřel ruský klaun Oleg Popov“, MfDnes 4. 11. 2016, str. 15

Kresba: **Miroslav Kemel** (Právo)

Pedagog Chlup v masce Babiše

Vysokoškolský pedagog Radek Chlup šel včera po Karlově mostě v průvodu v masce Andreje Babiše. 17. listopad lidé ze *Sametového posvícení* chápou jako den protestu a recese. Naštvalo vás, že zrovna před výročí sametové revoluce navrhne 64 poslanců rok vězení za hanobení prezidenta? Chlup: „Mně to přijde tak absurdní, že už se ani nedá říci, že by mě to naštvalo. To už je za hranicí. Poslanci už sami začali provozovat **satiru**.“

Jakub Pokorný: „Protest je nám bližší než pieta“, MfDnes 18. 11. 2016; str. 3

Je s plagiáty větší legrace?

Jak jsme včera dvacátý *Světový den televize* oslavili? Sčítáním diváckých rekordů, které padly ve finále imitátorské estrády *Tvoje tvář má známý hlas*. (...) V neděli večer sedělo pouze u vysílání Novy 129 tisíc dětí od 4 do 14 let. Že by hodinu před půlnocí, kdy se vyhlásoval vítěz, měly školou povinné ratolesti dávno spát, nechme stranou. (...) Pořady typu *Tváře* pěstují v dětech pocit, že celý svět je vlastně jeden velký **veselý** plagiát, který lze pohodlně prozkoumat na YouTube. Že sebelepší originály vlastně nepotřebujeme, s náhradníky je větší **psina**. (...) Že po celý život je budou hodnotit výhradně laskaví porotci se sklonem k sebe-dojímání. (...)

Jistě, sto dvacet tisíc dětí není zas tak hrozné číslo. Ani necelé dva miliony dospělých u nedělní **zábavy** nebijí na poplach. Ovšem existují i jiné statistiky. (...) Jenom Evropa disponuje armádou 610 milionů diváků. (...) Na rozdíl od Balkánu (5 hodin denně) si držíme evropský průměr mezi 3 a 4 hodinami. Nicméně kolik z nich věnujeme „*informování společnosti o zásadních otázkách*“ se neměří. Naštěstí. První přenos z Měsíce sledoval celý svět. První přenos z Marsu má šanci leda na mobilu nebo s **komickými** dvojníky.

Mirka Spáčilová: „Proč Světový den televize slaví děti s *Tváří*“, MfDnes 22. 11. 2016; str. 10

Malá recenze / *O myších Ondřeje Suchého* letos už podruhé

Když jsme do GAGu č. 5 (str. 39-40) zařadili recenzi na „*To byl teda myšmaš*“ **Ondřeje Suchého**, napadlo nás, že podle autorem uvedeného počtu „*myšofórů*“ jich muselo zbýt nejméně na další album. A hledme, ono už tehdy bylo asi na světě! V jednom z knihkupectví jsme totiž teď narazili na dvě formáty a úpravou podobné knížečky, obě vydané u Dobrovského s. r. o - a obě v roce 2015. O té druhé, kterou jsme si vzápětí pořídili za 129 Kč, zde nyní pro pořádek aspoň krátce zaznamenáváme.

„Myšmaš nostalgických myší“
(viz obálka níže!)

„Druhý díl přináší další várku vtípů *Ondřeje Suchého*, které se nevešly do první knihy“, zní anonce nakladatele, které autor uvádí takto: **„Mysleli jste si, že v knize *To byl ale myšmaš* jsou všechny existující vtíp o myších? Omyl!“**

Na 112 stránkách malinkého formátu (10,5x15,5 cm) se vměstnal nejspíš stejný počet kreslených vtípů, všechny s textem klasicky umístěným pod kresbou.

Obsah v albu není, ale dá se nalistovat tématické rozdělení do kapitol: „Myši ve výzkumné laboratoři“, „Myši kočkování“, „Myši a umění“, „O myších a lidech“, „Slavíme svátky, myši též“, „Myší rodinka“, „Myší přátelé a nepřátelé“, „A nakonec Myšmaš“. Jenže konec to není, neb i tentokrát kreslíř doplňuje sbírku o „Bonus“ - o vlastní vtípy, vystřižené z novin. Rozdělování do kapitol je vcelku zbytečné, díky názvům zabírajícím si celou stránku, připravuje vlastně diváka o devět stran obrázků. A to jeden z oddílů má jen 6 kreseb na 4 stranách a „Myší kočkování“ má pouhé tři stránky... O *antinudovou* službu při prohlížení se přitom dokáží postarat jiné „*vložky*“, jednak obrázky věnované Suchému od kolegů či přátel, vedené zde jako „*Pozdrav od...*“ (Petra Urbana, Juraje Jakubiska, firmy Spot, Vladimíra Jiráňka, Stanislava Holého) resp. přetisky textů od *Františka Nepila* (úvodní), bratra *Jiřího* (píseň), *Ester Kočíčkové*, *Gidona Kremera* a (na str. 50-51) také text **Josefa Kobry Kučery** z katalogu **116. Salonu kresleného humoru Ondřeje Suchého** v Malostranské besedě (1985). A na samý závěr text *Myší písně*, kterou autor zpíval a vyšla na desce Pantonu v roce 1982.

(g-men)

Kresby: **Ondřej Suchý**

Kunstgeschichte

Geburt des Kubismus

Předposlední letošní humoristický Nebelspalter má na titulní straně *Hillary Clintonovou* (zřejmě špatný odhad redakce?), ale uvnitř už se to hemží *Trumpy*. Jednoho z nich jsme pro čtenáře GAGu vystřihli můžete si ho prohlédnout zde dole. *Chappatté*, tak jako hodně dalších karikaturistů si s novým americkým prezidentem, pokud jde o profil, nelámou hlavu - skoro všichni se chytili jeho vpřed ostře trčících vlasů. Bylo by zajímavé si všimnout, jak se pak (nebo spíš zda se) s tím vyrovnají, pokud by pan Donald změnil účes...?

Ve sloupku vlevo si autor naopak všímá vlastního řemesla, když svůj nápad pěkně rozfázoval a dodal tak pointě na dynamičnosti. Herr **Ottitsch** nás i v kresbě „beze slov“ aspoň poučuje, jak se po „švýcarsku“ píše české „Hepčí!“... **Konečně i Picasso** (nejspíš Guerniku) zařadíme i do cyklu vašich parodií nebo verzí „**Mistři pláten**“ v novém ročníku...

Teď však zpátky k *Trumpovi*. Portrétků jich má v čísle šest, to je ovšem úplně nic oproti hlavnímu tématu v tomto čísle, kterým je lov, hon, prostě myslivci... Ze dvaadvaceti velkých i malých barevných vtipů jsme pro GAG vybrali právě jen ty dva - asi namítnete, nic nového. Ano, jde tu o opravdu opotřebované verze, kterých by možná zavilý sběratel starých Dikoušů napočítal hodně i z pera českých vtipálků. A to ještě ty dva nejfrekventovanější nápady jsme vynechali - myslivec ukazuje trofeje na své stěně, kde přehlídku paroháčů ukončuje hlava mladíka, kterého dostal, když si zapomněl doma brýle. Anebo pes přináší páníčkovi z rákosí místo kachy trefeného *Kačera Donalda*. naopak dva vtipy už musí být nové - jeden už reaguje na „fotopast.“ (viz dále) A druhého autora napadlo mezi lovce číhající na vysokou nasadit i lovce pokemonů...“.

Kresby: **Oliver Ottitsch; Chappatté**

Vtipu **Miroslava Bartáka** (**viz vlevo!**) se - i tentokrát - dostalo přednostního zařazení hned na počátek sešitu. Jako výkladní skříň lákající na další dobroty uvnitř časopisu ovšem klame... Ono tady těch opravdu zdařilých fórů k zasmání není zrovna moc. Víceméně jde o karikaturisty nepřiliš výtvarně zajímavé. Pokud jsou tu zastoupena i známější jména, v tomto čísle se nijak extra nepředvádějí.

Z našinců se tu na velkém prostoru dvakrát prostírá Jan Tomášoff, ze Slováků jsme si všimli vtipů od Kotrhy i Kamenského.

Nebelspalter o 68 stránkách (4 obálkové jsou z pevnějšího papíru) se letos od předchozího ročníku nijak „stavebně“ nezměnil. Napočítali jsme sto sedm kreslených vtipů anebo veselých ilustrací. Asi půlka je na téma politiky... Krom zmíněného Bartáka (**vedle**) a obálky je v čísle 11 jen dalších celostránkových vtipů od různých autorů. Hlavním způsobem prezentace je strana se 4 vtipy = „na výšku“. (red.)

Kresby: **Miroslav Barták**; **Stefan Haller**; **Markus Grolik**

Proměnu planety během současného civilizačního procesu tato dvojice uměleckých děl symbolizuje dostatečně - a vlastně i přesně. *Rousseauova* někdejší fantastní představa o tropickém pralese a jeho obyvatelích (viz originál) je sice mnohoslibná, ale vůbec se nenaplnila - naopak. Dnešní boj ekologicky uvažujících obyvatel této planety se zdá být marný, byť ne zbytečný. Kdo v Albertu nenakupuje palmový olej, ví

proč - jenže jinému to stejně nevysvětlíte. Zpět k obrázkům. Modelku z časů *Celníkovy* éry vystřídal dělník jako vystřížený z plakátů ranných let budování socialistické společnosti. Jen ty *Chemické Závody J. V. Stalina* se dnes staví na dálných ostrovech, nazývají se *Palm Oil Company* - a v lodi jež vozila čaj a kávu za časů *Kostí Biebela* se dnes na břeh valí barely plné oleje. Na smažení vánočního kapra. (g)

Dodávám k súťaži o Misku vtípné kaše v mesačníku MY 67

Zúčastnil som sa jej tenkrát, ale výtvarný redaktor porušil podmienky súťaže.

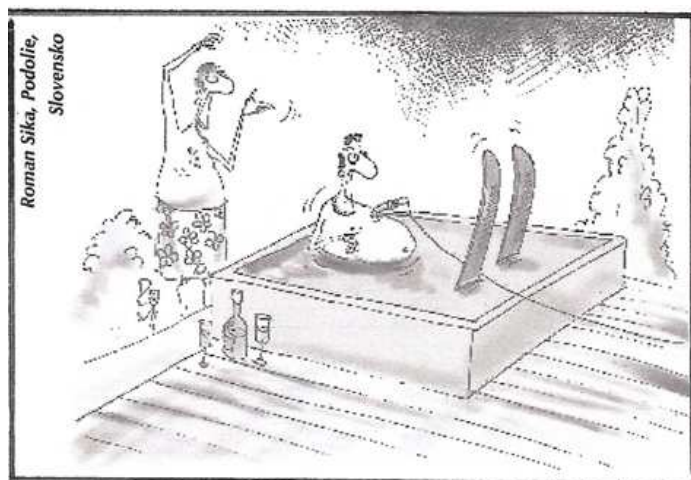
Pôvodne každý účastník tejto súťaže mal mať päť (5) kresieb kresleného humoru, čož som také splnil. Uverejnené však boli len tri (3). Dle môjho názoru teda ty dve (2) nepublikované boli lepšie. Zbývajúce uverejnené neboli. Prečo? Nebol som poškodený len ja osobne, ale napr. Standa Holý aj. Podmienky súťaže boli porušené tým, že bol navyše priraden ďalší účastník, kreslíč (myslím z Č. Těšína). Tým došlo k neregulárnosti celej **Misky vtípné kaše**, keď miesto päť (5) kresieb tak rovno u nás boli uverejnené len tri (3). S tým kreslíčom z Č. Těšína som sa náhodne setkal pri mém angažmá v Těšínskom divadle. Kreslenému humoru sa však nevenoval, pouz se "naviez" do tehdejsí súťaže **MY 67**.

V redakcii **MY 67** (velmi hodnotný časák) som sa dozvedel, že "obrázky" ode mne, Mistra *Holého* a Al. *Konigsmarka* boli jako ukážka v tehdejsí Čs. televízi, kde zůstaly nepoužité ve stole televízni redakcie. Vzpomínám si, že jeden pan redaktor mi řekl, když jsem po tom tzv. šel, jestli vezmu také zpět z televízniho šuplíku kresby i pro výtvarníka St. Holého, což jsem neučinil a tak nepoužité zůstaly v Čs. televízi. Takže jsme byly i tím poškození. Stalo se mi to osobně vícekrát. Nemělo cenu se dohadovat ani v Čs. televízi, ale ani s tím výtvarným (vychytralým) redaktorem v **MY 67**.

Nelíbilo se mi to, ale nechal jsem to být... To na vysvětlenou. Napíši ještě, jak tomu bylo s mými kresbami v časopise *Stadión* (v té době).

Aleš Morávek (12. 11. 2016)

Originálny darček na Vianoce alebo inú príležitosť

Priatelja karikaturovisti,

určite má každý z vás v šuflíku dajakú tú kresbičku s ktorou by sa rád podelil s ostatnými a ukázal, čo sa preháňa jeho hlavou po večeroch keď prichádza tá iskrivá chvíľa nápadov a pokušení... Preto vám ponúkam vhodnú príležitosť ako prezentovať svoje práce a zároveň obdarovať milým darčekom svoju rodinu, priateľov, známych a obchodných partnerov. Darujte svoj vlastný stolový kalendár s vašimi originálnymi kresbami, ktoré budú po celý rok prezentovať vašu tvorbu, ostrovtip a srandovného ducha... Keďže mám svoje grafické štúdio a tejto činnosti sa venujem už niekoľko rokov, tak pripravujem podklady pre tlač. Kalendár obsahuje 12 kresieb na každý mesiac jedna, je tu aj vytvorené miesto, kde je možné si písať poznámky... Kalendár má veľkosť 134x142 - veľkosť kresby je 134x88mm -

je potrebné poslať elektronicky 12 kresieb (ľudovo povedané... zoskenujte svoje kresby čo ste nakreslili na A4 na šírku na čo najvyššie rozlíšenie nad 250 dpi) ... všetko pripravujem a realizujem, tak je možné dodať aj rôzne textíky čo môžem vložiť do kalendára...

Všetky kresby musia byť na šírku lebo sú zmenšované priamo úmerne do tohto formátu; kresby označte od 1 do 12. Každé číslo predstavuje mesiac v roku (5= květen, 8=srpen apod.)

Cena:

odber pri 5ks...7 eur/ks +poštovné a balné

odber pri 10ks...5,60 eur/ks +poštovné a balné

odber pri 50ks a viac ...4,40 eur/ks +poštovné a balné

Ak vás ponuka zaujala a chcete mať originálny darček na Vianoce alebo inú príležitosť, tak mi napíšte alebo zavolajte. Ponuka platí aj pre Českú republiku; ceny, texty, sviatky upravím do češtiny. Kalendáre budú posielané na dobierku.

S pozdravom **Roman Sika**

Kontakt: 0908 723 912, Info: romi@romi.sk

Kresba: **Roman Sika** (katalog Fraštácký Trň)

Z pošty vyberáme len občas a to príspevky či vety, ktoré sa týkajú GAGu a jeho tém. Jména autorů ponechávame v došlé podobě. Přejete-li si, abychom z vašeho psaní necitovali, prosíme, uveďte to... (red.)

Z domova / Plotěná verše vystavuje, Hrubý je ilustruje... a všude Neprakta... aj

Marie Plotěná, autorka výtvarného humoru ceněná v zahraničí, se tentokrát představuje doma. A to jako ilustrátorka biblických veršů v přílehavém ročním období a také na správném místě. Výstava „**Ilustrace biblických veršů Marie Plotěné**“ se koná od 20. listopadu až do 1. ledna 2017 v sále sboru Českobratrské církve evangelické v Brně Židenicích.

Otevřeno není vždy. Doporučujeme návštěvu v neděli dopoledne od 10 hodin po ranních bohoslužbách a při dalších adventních akcích.

Poe žije! Hrubý ho ilustruje!

Jan Hrubý se z výtvarného života neztratil, právě naopak! Můžeme upozornit, že kreslí do Katolického týdeníku, kde vtipně doplňuje glosy v rubrice „Úhel pohledu“ (viz kresba k textu Jana Hartla „Jsou sociální sítě naším zrcadlem?“) a také ilustroval dvě knihy pro nakladatelství SURSUM.

Prvá se nazývá „**A pokálí psa apokalypsa?**“, ta druhá má název „**Prskavky poezie - Prskavky Poežije**“ (Anotace: *Opět hravá, někdy necudná poezie mistra slovník hříček s absolutním rýmem*). Ani pes ani Kafka na obálkách nechybí! (**Cena: Kč 134,-**)

Oba svazky jsou dílem **Ondřeje Sekala** a obě díla spoluvytváří **Jan Hrubý**, známý v tomto směru již jako ilustrátor vtipných veršů **Eduarda Světlíka** počátkem 90. let. Další knihkupec anoncuje obě díla takto:

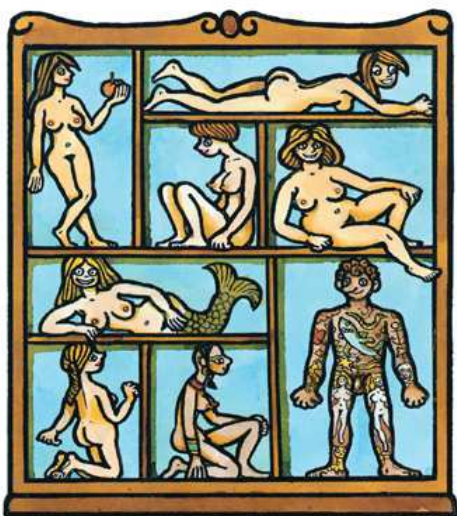
“*Ondřej Sekal se proslavil předchozí sbírkou **Apokalypsa** (A pokálí psa), kde práce s absolutním rýmem byla dovedena téměř k dokonalosti. A rád dělá i necudné básně, které cukají koutky úst. Pěkné počtení.*”

Výstava grafik **Jiřího Slívy** „**DADA-VIZE**“ se konala 10. listopadu nikoliv v Kodani, ale v Kadani. V Galerii Josefa Lieslera ji autor s kurátorem instalovali v pěkném prostředí a přihlásil se i tamní malíř **Herbert Kisza** (na snímku vpravo je vpravo). Výstava však už před pár dny skončila - 4. 12. 2017.

NEPRAKTŮV EROTICKÝ DEPOZITÁŘ

TEXT LADISLAV BEZDĚK

Za Nepraktou do Třemošné

Společnost malíře Václava Brožíka srdečně zve na výstavu **Jiří Winter - Neprakta**, která je otevřena do 16. prosince 2016 v **Galerii malíře Václava Brožíka** v budově Městského úřadu Třemošná.

Otevřeno: pondělí až pátek od 15:00 do 18:00 hodin.

Za Nepraktou do knihkupectví

Prvého prosince došlo v smíchovské čajovně k pokřtění nové knihy s mnohoslibným názvem **Nepraktův erotický depozitář**. V tisku se k tomu psalo, že z Jiřího pozůstalosti se ve zmíněné publikaci objevují některé kousky na veřejnosti zcela poprvé.

Daniela Pavlatová všechny zájemce u-bezpečuje, že v knize se nevyskytují žádné oslizlé vulgárnosti, ani nic jiného, co by uráželo lidské city. Podle závěrečné manželky byl vztah **Jiřího Wintera** k erotice i ženám zvědavý, ale zároveň velice lásky-plný. Autorem textu je filmový historik **Ladislav Bezděk** (1958), který nebývá příliš ochoten na veřejnosti hovořit o svém dlouholetém vztahu s výtvarníkem, ale je zdrojem historek, postřehů a vzpomínek, které prý jinak jen stěží kde najdete. ®

Za Nepraktou do Luhačovic

O první adventní neděli zahájili v Luhačovicích vánoční výstavu Neprakty v nejkrásnějších moravských lázních. Pokud bydlíte v přijatelné vzdálenosti, nebo se do Luhačovic chystáte na víkend, nezapomeňte se přijít podívat do místní Sokolovny, kde vás předvánočně nažhaví kresby Neprakty.

Veselé Vánoce

Luhačovice jsou výjimečným místem nejen díky neopakovatelné dřevěné architektuře Dušana Jurkoviče a krásné okolní přírodě, ale i zajímavému folklóru. A jak víme, Neprakta má co říci ke všemu... Ne nadarmo si přece přejeme **Veselé Vánoce**... ®

Cítát / <http://www.neprakta.com> Copak to tu voní? Támhle ten pacient **má růži**...

Jiří Winter o začátcích firmy Neprakta s Bedřichem Kopeckým:

Vymysleli jsme tehdy prvních deset vtipů, nakreslil jsem je načisto a šli jsme s nimi do redakce **Svobodného slova** na Václavském náměstí. Za moc ty obrázky nestály, ale vlídný redaktor **Peroutka** si dva vybral s tím, abychom přišli zas. Přešli jsme Václavák, šli do redakce **Dikobrazu** a vlídný redaktor **Vavřín** si taky vybral dva obrázky. Pak jsme do třetice šli za roh do časopisu **MY 48** a tam se nás méně vlídný redaktor zeptal, jsme-li ve **Svazu mládeže**. Tak jsme udělali čelem vzad a do žádné další redakce už jsme nešli. Přesto se časopisy začly ozývat samy, a tak během let se okruh naší působnosti stále rozšiřoval. Většinou jsme do redakce chodili spolu, **Václav Lacina** pro nás vymyslel jméno **čtvernožec Neprakta**. Za dvacet let spolupráce, kterou ukončilo Bedřichovo úmrtí, jsme uveřejnili tisíce vtipů a snad to v té pochmurné době nebyla práce zbytečná. **g**

Výstava: "Rok 2016 z Kemelova pohledu".

Miroslav Kemel vystavuje v Poslanecké sněmovně v Praze. Na str. 11. jsme uvedli základní informaci, že tam od pondělí 5. 12. 2016 visí výstava politických karikatur nazvaná "Rok 2016 z mého pohledu". Přestože průchod na půdu parlamentu není jednoduchý, využili jsme pozvání a po několikanásobném drčení skenovacích rámců jsme nakonec poněkud vysvlečení pronikli na vernisáž. Po mírném zpoždění promluvil nejprve autor Miroslav, poté patron parlamentní výstavy Miroslav. První se omluvil, že zjistil až nyní, že ten druhý na půl stovce obrázků zaplněných politiky, zcela chybí. Kalouskovi to nevadilo. Ale pak ve svém projevu jednoznačně uvedl, že politik se nesmí hněvat na karikaturistu, který ho použije ve svém vtipu. Natož pak ho zažalovat.

A pro web *Novinky*, které přebírají vtipy z Práva, uvedl: „Pan Kemel patří dlouhodobě do extraligy našich karikaturistů. Politickou karikaturu mám hrozně rád. Má schopnost geniální zkratky, nastavení zrcadla všem politickým postojům a pokrytectvím.“ A také dodal, že když byl ještě šéfem státní kasy, tak mu na ministerstvu financí visívala karikatura, jak jde se svazky státního rozpočtu, zatímco za keřem se skrývají tváře jiných politiků a pod tím stojí věta: „Dávejte pozor, schvalujeme státní rozpočet, začíná sezóna klíšťat.“

Podle Novinek sám Kemel ještě sdělil, že má také rád vyhraněné situace a věci, o kterých se hodně mluví. Zatím se mu však prý nepodařilo satiricky ztvárnit situaci ohledně zavádění elektronické evidence tržeb (EET). „Tam mám pořád pocit, že to dlužím. Zatím se mi nepovedlo najít nějakou polohu, kdy bych k tomu dokázal něco nakreslit,“ přiznal.

Protože si Kemel pro vernisáž v sídle politiků připravil tabulku s pořadím těch, které nejčastěji kreslí pro aktuální potřebu deníku, získali jsme vzápětí rukopisnou tabulku a zde ji po převedení z rukopisu do wordu prezentujeme čtenářům GAGu. Jde jednak o celkový přehled jmen za období 2000 - 2016 (před tím si své kresby neevidoval) a druhak pořadí jím karikovaných politiků v letošním neúplném roce.

Období 2000-2016:

1. Klaus	487
2. Zeman	377
3. Paroubek	357
4. Sobotka	211
5. Kalousek	187
6. Babiš	90
7. Filip	76

Rok 2016:

1. Babiš	40
2. Zeman	37
3. Sobotka	31
4. Kalousek	8
5. Klaus	6
6. Filip	2
7. Paroubek	0

Jaksi mimo soutěž se letos mezi *Sobotku* a *Kalouska* vklínil **Ovčáček** se 16 portréty (skokem, neb v celém předchozím šestnáctiletém období období to bylo jen jednou). Z kreseb je

však zřejmé, že právě *Ovčáček* je Kemelovým parádním číslem. A na dotaz, kdo se mu nikdy moc nevedl, Mirek Kemel uvedl *Mirka Topolánka* - ty krasavce a ženy je opravdu nelehké zpodobňovat... Výstava trvá do 16. 12. tr. V den vernisáže 5. 12. byl Kemel hostem večerních *Událostí a komentářů* na ČT 24 (před 23. hodinou). (IH)

Tečkováný svět Emila Šourka se představí v lednu v Kolovratech

Emil Šourek zve na vernisáž výstavy kreseb a kresleného humoru, která bude v úterý 10. 1. 2017 v 18, 30 v *Infocentru s knihovnou* v Praze - Kolovratech, Mírová ulice 20/54. Výstava „*Tečkováný svět Emila Šourka*“ potrvá do 31. 1. 2017 a návštěvní hodiny jsou pondělí až pátek 12,30 - 19 hodin a o poslední sobotě v měsíci 9 - 12 hodin. (red)

Zemřel Petr Johanus (1957- 2016)

Aktuality - zprávy, které dostaneme do redakce až v předvečer vydání nového čísla GAGU - jaksi moc nemusíme. Ale aktualita, kterou je informace, že někdo právě měl pohřeb, to je fakt vrchol. **Petr Johanus**, kterého vidíte na fotografii z roku 2009 (s *Oldou Hejzlarem*) byl nejen mladším bratrem kreslíře humoru Václava z Českých Budějovic, ale i umělcem, který dokázal ze dřeva vykroužit i vykoulit úžasné kousky - a pro nápady (ty jsou přece základem humoru) neměl nikdy daleko. Petr pracoval a vystavoval v Praze a pohřeb měl 7. prosince ve Strašnicích. Smutnou zprávu dodal *Pavel Vorel* z Plzně. Díky, Majore. (g)

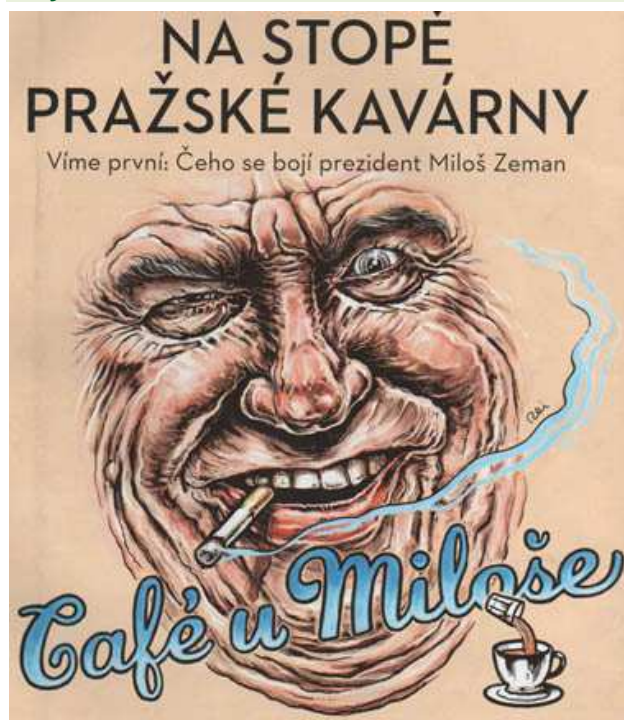
Jan Hrubý v šachovém rámu

Pavel Matocha, svého času nám blízký uspořádáním povedené soutěže karikaturistů „*Tichý mat*“ si svou příchýlnost k *cartoon* zachoval. Důkazem budiž i toto foto: **Pavel Matocha (vpravo)** předává velmistru **Davidu Navarovi** černobílou variantu linorytu **Jana Hrubého**. Zarámovaná vypadala skvěle a navíc ideálně ladila s plakáty, které šachovou událost propagovaly po celém obchodním centru *Lužiny* (ve stejnojmenné části Prahy). ©

Foto: *archív*

Chystá se nová soutěž karikaturistů na téma návrhu zákona o hanobení prezidenta

Pořadatel sezónních výstav "kr hu" v Raťajích n/S v tamním penziónu "Čtrnáctka", známý pod jménem **Ota Kmínek**, hodlá příštího roku přispět k tuzemským soutěžím autorů kresleného humoru. V lednu přineseme její úplné propozice, ale už dnes víme, že jejím tématem bude reakce na nápad soudruha Ondráčka: chce prosadit schválení nového zákona proti hanění osobnosti českého prezidenta Zemana.

Pokud nás oko nešálí, tak se tam nahoře nad Sázavou uvažuje i o tom, že autoři vítězných děl (1. - 3. cena) budou odměněni sponzory soutěže též finančně. Tedy s tím, že jejich podařené originály zůstanou, dozdobeny podpisy oceněných autorů, v Klubu Čtrnáctka.

Vlevo je zcela nesoutěžní práce, jež před časem zdobila obálku týdeníku **Respekt**.

Jejím autorem je, jako vždy, **Pavel Reissner**. Pozornost čtenářů si určitě zaslouží málem přehlédnutelný **detail vpravo do-**

le. Pokud věci aspoň trochu rozumíme, jde o **prcka rumu do kafe**. Jo; pěkně se tím ochladí!

Zemřel Vlado Štancel

Kamarád *Fámyzdatců* a vrstevník *Sorystů Vlado Štancel*, absolvent DAMU, náhle zemřel ve věku 52 let. Pamätujeme si ho z černohumorného pořadu ČT, dnes už legendární *České sody*. Od roku 1995 účinkoval jako dlouholetý moderátor pořadu *Černé ovce*, kde působil i jako režisér a publicista. Více o něm v novém **Sorry č. 12. Viz text Fefíka níže!**

Na foto: Vlado s Fefíkem v kabartu **Pravého Demokratického Divadla** v Kaštanu v lednu 2009. Snímek: **Karel Šanda**

Za Vladem Štancem

Seznámil nás Martin Mejstřík, když mne pozval na jejich představení, jak se Slovák s Čechem drápou na Měsíc.

Když jsem viděl toho zrzavého chlapíka, hned jsem věděl, že s ním chci kamarádit a dali jsme si „U Zpěváčků“ schůzku. A bylo jasné, že se můžeme nejen přátelit, ale i spolupracovat. Nejdřív mě ale Vlado vlákal do kostela na svoji svatbu, myslím, že ke svatému Mikuláši na Malé Straně.

Pak jsme založili **PRavé Demokratické Divadlo PRDD** a naskoušeli kabaret. Začali jsme spolupracovat na *České sodě*. Seznámili jsem Vlada s Miloslavem Šimkem a ten ho prakticky hned u sebe angažoval. V *Divadle Jirího Grossmanna* jsme totiž my, tvůrci *Fámyzdatu*, vystupovali už nějaký čas jako hosté v různých pořadech. A nakonec jsme s Vladem hráli dva „mladé“ herecké *kandrdasy* v Šimkově poslední hře *Černá hodinka* (a půl). Samozřejmě, že jsme s Vladem taky vymýšleli vtipy do **SORRY** a do **Reflexu** a vůbec, kde je chtěli. Scházeli jsme se neděli co neděli a tvořili. *Na Slavníku*, ve vinárně na Újezdě (*Zlatá Praha*, tuším), u nich na chalupě v Žišově... Pod vtip jsem vždycky napsal „**Štafík**“ a připsal jméno hospody, kde se vtip narodil. To byly roky 92, 93, 94, kdy jsem civilkařil na Karláku.

Pravé Demokratické divadlo PRDD žilo ještě nějaké roky, ba možná léta. Rozdělili nás různé pracovní úkoly, nakonec jsme si s Vladem loni na podzim dali pivko *U vola* a slíbili si zase vytvořit nějakou

pravou demokratickou legraci. To, že další schůzka s Vladem bude zase v kostele, to mne nikdy nenapadlo.

Ale naše přátelství tím nekončí. Co budu živ.

fefík

Výstava / Iráčan Jásir v Praze...

Výstavu karikatur tří arabských autorů zahájil v Praze irácký karikaturista **Abdul Raheem Yassir** (viz foto). Výstava „**Linie svobody: Současná arabská karikatura**“ bude v **Centru současného umění DOX** v Holešovicích, Poupětova 1, Praha 7, otevřena do 16. 1. 2017.

“V minulosti jsme nečelili opravdovému nebezpečí, protože vše podléhalo cenzuře ještě před zveřejněním. Mnoho mých karikatur bylo v té době zamítnuto a nemohl jsem je publikovat. Dnes máme víc svobody, především můžeme mnohem více kritizovat vládu, ale na druhou stranu úřady nejsou schopny ochránit nás před ‚neoficiálními‘ autoritami, které stojí mimo vládu,“ popisuje specifickou situaci karikaturistů v Iráku tamní cartoonista **Yassir**, který žije v metropoli Bagdádu. V jiných arabských zemích se satirická kritika kreslířů setkává s tvrdou odpovědí vládnoucích elit v podobě výhrůžek, soudních procesů, vězení, zákazů cestování a podobně. Mnoho karikaturistů tak žije a tvoří v exilu.

“Všechna významná irácká periodika uveřejňují na svých stránkách karikatury. Je to pro lidi zajímavý a srozumitelný způsob, jak diskutovat o důležitých tématech, jsou také otevřené interpretaci,“ dokreslil dále situaci ve svém státu umělec. Aniž by tušil, že

v zemi, kde právě vystavuje, taková situace - co do možnosti pronikání karikatur do médií - je pouhým snem. Sám Abdul začal publikovat v sedmdesátých letech a za své dílo získal mnoho ocenění nejen ve své zemi, ale i v zahraničí. Před Prahou vystavoval například v Japonsku, ve Velké Británii, v Egyptě či Itálii. V roce 2013 byl magazínem kritiků *Observer* zařazen mezi deset nejlepších umělců, kteří vystavovali na festivalu *La Biennale di Venezia*. A v témže roce jakási agentura *Uyoun* zvolila Jásira nejlepším iráckým karikaturistou.

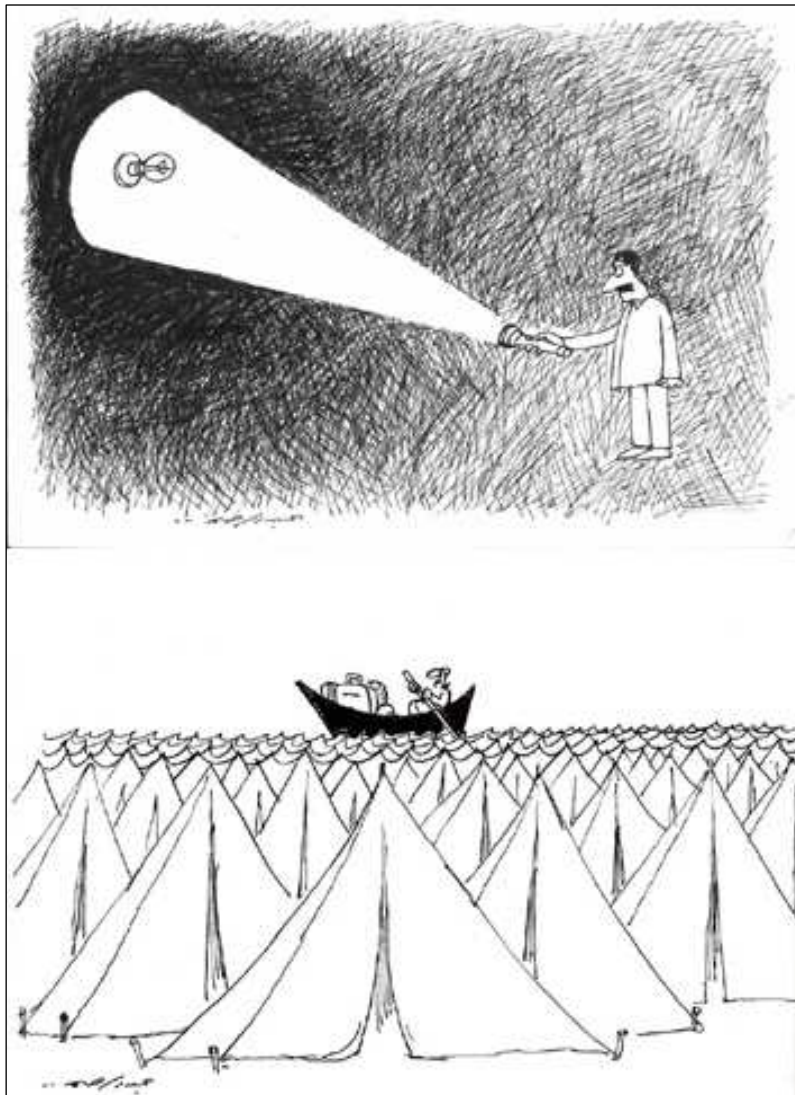

Kresby Abdula Rahíma Jásira doprovozují tento text i na další straně. Zatímco vedle vidíte obrázky beze slov, mezinárodně srozumitelné a také na dlouhá léta nám známé, až prvoplánové protiválečné téma, na následující stránce jsme vybrali kresby trochu tématicky i výtvarně pozoruhodnější a podnětější...

Spolu s ním představuje kresby **Nadia Chijari** (*1973) z Tuniska, která se satirické tvorbě začala věnovat až během událostí arabského jara ve své zemi. A zde také dodnes žije. Její postavička, kocour jménem *Willis z Tunisu*, si od té doby svým britkým humorem získala velkou popularitu na internetu. Na setkání karikaturistů v *Cannes* získala *Cenu Honoré Daumiera*. A v roce 2014 ve *Forte dei Marmi* obdržela pro změnu *Mezinárodní cenu politické satiry*.

V pražském DOXu je vystaven i výběr z kreseb bukureštského rodáka - žijícího ovšem od r. 1990 v Dauhá v Kataru - **Chálida al-Béha** (*1980). Nejmladší z této trojice se zaměřil výslovně na politickou satiru a beze slov komentuje události právě v dotčeném regionu sever-

ní Afriky a Blízkého východu. Jde o sudánského karikaturistu, který své karikatury publikuje v sociálních médiích na profilu **“Chartoon!”**, což je slovní hříčka která propojuje mezinárodní označení žánru karikatury “Cartoon” se súdánským hlavním městem “Chartúm”.

Otevřeno do 16. ledna 2017:
Po 10–18, **Út zavřeno**, St a Pá
11–19, Čt 11 – 21, So–Ne 10–
18.

Kresby: **Abdul Rahím Jásir**

Foto: **Adéla Pospíchalová**

“Arabská karikatura dokáže oslovit i lidi v České republice. Na výstavu jsme záměrně vybírali kresby na témata, která rezonují i zde. Věřím, že pro lidi bude zajímavé poznat humor a kritický nadhled, jež se v arabském světě setkávají s velkou odezvou,” říká Věra Vojtíšková z **Člověka v tísní**, která se na výběru kreseb také podílela.

Organizátoři:

Insaan: Česko-arabské centrum kulturního dialogu, Centrum současného umění DOX

Za podpory:

Nadace Anny Lindhové pro dialog kultur ve Středomoří (ALF)

Výběr karikatur je ke stažení na <http://www.dox.cz/cs/press>

Citát / Marián Hatala - “Romboid” č. 10 / 2005

Ešte nám treba veľa smiechu!

(Úryvok z Hatalovy recenzie „Knihy o slovenskej karikatúre“ od Kornela Földváriho)

Földvári sa v predmluve zmieňuje aj o súčasnom stave slovenskej karikatúry, a keďže vôbec nie mimochodom, ponúkam za hrst' ťažiskových myšlienok: „...*Tragédiou slovenskej karikatúry odnepamäti bolo, že ju nikdy neakceptovalo súčasné výtvarné umenie a neposkytlo jej priestor na svojom teritóriu. Umelecké či širšie koncipované kultúrne časopisy v najlepšom prípade prejavovali záujem iba ak o portrétnu karikatúru... Na Slovensku sa humor jednoducho odnepamäti podceňoval jako čosi nižšie a menej hodnotné.*“

Kde že sú tie časy, keď František Halas vo svojej eseji *Obrazy* písal, že „*hordy malířské s houfy básnickými táhly odjakživa pospolu*“. O karikaturistoch sice nehovoril, no faktom zostáva, že umenie karikatúry u našich susedov mala o mnoho väčšiu tradíciu než u nás, a tak pre súčasný český kreslený humor doteraz predstavuje veľký inšpiračný zdroj. Keď už sme pri humore: naozaj platí, že v našom umení sa ešte stále nepresadil ako výrazový prostriedok rovnocenný s ostatnými v celkovom registri významotvorných figúr. Sme azda vážnejšie než ostatné národy?

„Oben ohne“ - tedy „nahore bez“ patří už tak trochu do historie dámského koupelového i mimokoupelového oblékání. My však tím myslíme něco trochu jiného. Otázka sprostých obrázků pro pobavení (především pánů?) totiž zůstává stále živá, byť už i zde došlo víceméně k převratnému posuzování i vnímání různých sprostých anekdot i kreslených fórů. Takže - tím „Nahore bez“ myslíme nahore - tedy **v hlavě**. A tím bez - tedy **bez vtipu**. Takové by mělo být základní krédo: sprosté (ne vulgární) vtipy ano, pokud mají chytrý nápad, rozesmávající pointu. Řekněme když něčí vtip převyší náš vrozený odpor k tzv. „nemravnému“ chování. A kooperuje s naším vrozeným pudem přilnavosti k orgánům opačného pohlaví (buzny prominou). Každý jsme v tomto smyslu jiný subjekt, s individuálně nastavenou mírou (třeba osobní hranicí trapnosti). Objektem je vtip a tím pádem i sám jeho autor. A potom také nosič tohoto vtipu - tedy třeba časopis.

Vlevo přinášíme recenzi z týdeníku KUK z roku 1990, který reaguje na 1. číslo NEI humoru. Autorem textu je disident **Daniel Kummermann**, expert na zahraniční komiksy - tehdy redaktor Světa v obrazech, pozdější ambasador ČR v Izraeli. **Vpravo** jsme z archívu vybrali o deset let mladší text z MfDNESu roku 2000 - rozhovor s karikaturistou **Michalem Hrdým**. Z rozhovoru pod titulem článku, který jsme si dovolili zmenšit, vybíráme jen tu část, věnovanou „tvrdší srandě“, o níž tehdy vzbudil zájem časopis Sorry. Co dodat? Svatá sprostoto! Přece jen to, že rozdíl mezi „buranským“ a „intelektuálním“ humorem zde existoval dávno. Už před srážkou štamgastů z hradní putyky s bohémskou kavárnou za příkopem v podhradí... (g-men)

Neprodejné do 18 let

Organizovaní erotikové se nám vrhli organizovaně na humor, alespoň tak můžeme soudit z toho, že jejich publikace NEI humor nese číslo 1. Informace na titulní stránce říká, že se jedná o 131 kreslených erotických vtipů. Taž stránka v nadtitulku však uvádí vše na pravou míru, říká: Magazín nejen kresleného humoru... Čtíte také, jak perfektně je to promyšlené: kreslené vtipy, ale nejen humor. A opravdu, tak jako je většina sprostých vtipů hez humoru, zde je bez něj většina obrázků. Bohužel také bez kouska schopnosti kreslit. Skorem bych uvěřil, že jím mistr Čaplecha dělá výtvarného poradce, ale chybější jezevčící. Trochu tristně pak v takovém prostředí působí těch několik výjimek slušných autorů. Například Novák—Skoupý, proč ti jsou ta- dy?

Pokud tedy erotici chystají i nějaké číslo 2, možná by nebylo na škodu, kdyby na chvíli odpoutali mysl od svého — věřím, že zajímavého — předmětu a pokusili se uvědomit si, co znamená humor, že pouhé přebujelé orgány ho ještě nevytvářejí, stejně tak jako přebujelé akce. A že mnohdy to, co se nařekne, bývá humornější, než to, co se vyřve naplno.

(DK)

Sprostý fóry nemám vůbec rád

František Cinger

Dikobraz, od začátku 80. let, nej- dřív malinkej, 3x4 cm, potom větší. Ale ani do toho Sorry nedělám fó- ry, který jsou sprostý. Nemám rá- doš kreslit ani lechtivý vtip, ale zo- stávám si primitivismus založenou na tom, že jsou to jen zobrazení genitálie. Musí vycházet z fóru. Dělal jsem to jinak docela nerad. Když už, tak to musí být vtip.

Když jsem byl malinkej, 3x4 cm, potom větší. Ale ani do toho Sorry nedělám fóry, který jsou sprostý. Nemám rádoš kreslit ani lechtivý vtip, ale zůstávám si primitivismus založenou na tom, že jsou to jen zobrazení genitálie. Musí vycházet z fóru. Dělal jsem to jinak docela nerad. Když už, tak to musí být vtip.

Když jsem byl malinkej, 3x4 cm, potom větší. Ale ani do toho Sorry nedělám fóry, který jsou sprostý. Nemám rádoš kreslit ani lechtivý vtip, ale zůstávám si primitivismus založenou na tom, že jsou to jen zobrazení genitálie. Musí vycházet z fóru. Dělal jsem to jinak docela nerad. Když už, tak to musí být vtip.

■ Nyní promlouváte ze Sorry, což je taková tvrdší sranda, a přitom se seriózně představujete jako knižní ilustrátor, aniž byste měl svou poetiku. Cítíte v tom nějaký rozpor?

První fóry jsem měl v normálním

Dikobrazu od začátku 80. let, nej- dřív malinkej, 3x4 cm, potom větší. Ale ani do toho Sorry nedělám fóry, který jsou sprostý. Nemám rádoš kreslit ani lechtivý vtip, ale zůstávám si primitivismus založenou na tom, že jsou to jen zobrazení genitálie. Musí vycházet z fóru. Dělal jsem to jinak docela nerad. Když už, tak to musí být vtip.

Výstava a katalog: Vyhlášení vítězů proběhlo 11. 11. 2016 a výstava (**viz foto nahoře**) potrvá přes celé **Vánoce až do 31. 12. 2016.**

Barevný katalog *Olense Kartoennale 2016* je v prodeji za 12 Euro v recepci výstavního sálu na olenské radnici. Kdo ji zakoupí - rozhodně neprohloupí!

Eurocaricature 2016 - Rakousko

Dne 14. 11. 2016 oznámili pořadatelé výsledky mezinárodní soutěže o nejlepší portrétní karikaturu v několika kategoriích dle výtvarné techniky. Národnost či státní příslušnost se neuvádí. Takže: Evropa? Zajímavost: hned dva z autorů se objevují na seznamu oceněných karikaturistů dvakrát (kdo rád řeší šarády - ten si to najde na příští stránce).

XVI. Int'l Contest cartoons «Independence» Kyjev - Ukrajina

Téma: «Cosmopolitan»

1. cena: **Popov Andrej (Rusko),**
2. cena: **Golub Victor (Ukrajina),**
3. cena: **Lukjančenko Igor (Ukrajina)**

Laureáti: Haiyno Anatolij (Ukrajina), Žytnikov Alexander (Ukrajina), Paščenko Igor (Rusko), Kapusta Nikolaj (Ukrajina), Majorenko Georgij (Ukrajina), **Feng Guibo (Čína) - kresba viz „Ze světa“.**

Diplomy: *Li Jingshan* (Čína) - Diploma of the National Union of Journalists of Ukraine.

Semendjajev Sergej (Ukrajina) - Diploma of the National Union of Artists of Ukraine.
Kovtun Alexander (Ukrajina) - Diploma of Yuri Kosobukin.

Drozov Sergej (Rusko), *Kaan Saatci* (Turecko) - Diploma of the Association of Cartoonists.

Int'l cartoon contest Olense Kartoennale 2016 - Dánsko

Na téma "**Sport: Od startu do cíle**" a vedlejší téma "**Právo na lékařskou pomoc**" (*Amnesty International*) přišlo **1089 kreseb od 340 autorů z 55 států.**

Ceny v kategorii dospělých:

1. cena: **Chuntra Tawan** (Thajsko) (**viz obr. vedle!**)
2. cena: **Jovo Skomac** (Srbsko) (**viz obr. dole!**)
3. cena: **Heidarpanah Mojtaba** (Irán)
4. cena: **Mehdi Azizi** (Irán)

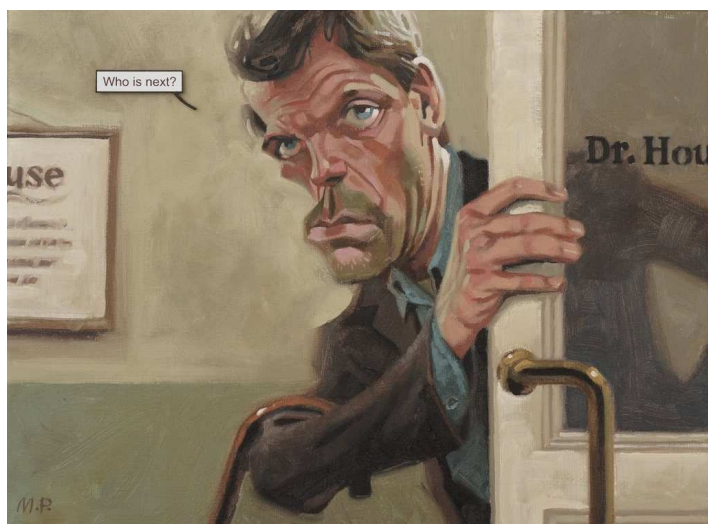
Cena města Bialogard: **Karolina Gmiterek** (Polsko)

Ceny v kategorii mládeže:

1. cena: **Yuan Yi Lin** (Čína)
2. cena: **Rojina Fetanat** (Irán)
3. cena: **Melissa Welsh** (Turecko)
4. cena: **Nina Khmelyova** (Rusko)

Cena Amnesty International: **Konstantin Kazanchev** z Ukrajiny.

(Přišel ji osobně převzít během slavnostního ceremoniálu v pátek 11. listopadu na radnici.

Challenge Winners:
 BEST TRADITIONAL ART
 1. místo: **Michael Pleesz**
 (**viz Dr. House vlevo!**)
 BEST DIGITAL ART
 1. místo: **Thomas Fluharty**
 BEST EXAGGERATION
 1. místo: **Patrick Strogulski**
 BEST STUDIO PIECE
 1. místo: **Michael Jesenko**
 BEST EXAGGERATION
 2. místo: **Petar Pismestrovic**
 BEST TRADITIONAL ART
 2. místo: **Birgit Vik**
 BEST DIGITAL ART
 2. místo: **Michael Jesenko**

BEST DIGITAL ART 3. místo: **Ralf Ricker**

BEST TRADITIONAL ART 3. místo: **Abel Joachim Crayon**

BEST STUDIO PIECE 3. místo: **Birgit Vik** (**viz figurky filmových hrdinů dole!**)

Pozor, Pozor! Soutěž!

Pokud jste ženou, zbystřete pozornost! Brazilci na vás myslí!

CEDHU Piracicaba a Int'l Humor Exhibition of Piracicaba (Sao Paulo) zvou ženy karikaturistky do Brazílie v r. 2017. Jde o výstavu cartoons, caricatures, illustrations and comic strips. Název: **Batom, Lápis & TPM - 2017** (= Lipstick, Pencil and PMS - 2017). **Uzávěrka soutěže je 13. 2. 2017** (v Kalendariu ji nenajdete!) Jde už o 7. ročník výstavy, která se poprvé konala v r. 2011 a jde o akci k **International Women's Day** (MDŽ). Bude se konat od **12. 3. do 9. 4. 2017**. O cenách se nic nepíše. Počet max **3 kusy** na osobu, max. rozměr papíru A3; mož-

no poslat i e-mailem (jpeg format and 300 dpi): tpm@salaodehumor.piracicaba.sp.gov.br (g)
 Úplné podmínky účasti najdete na webu www.salaodehumor.piracicaba.sp.gov.br .

6. GIN Graphic Humor Contest - Španělsko

Pořádají: *The Gin Foundation* a *Quevedo Institute of Humor of the FGUA*.

Deadline: 18. 12. 2016

Téma: Free (volné)

Formát: Na papíru anebo **digital**. The work has to be publishable in paper: vignette, strip, comic page ... For digital format, it should be sent in JPG to 300 dpi

Rozměr: max. **A4**. Original, reproductions and digital works are accepted. For digital format, it should be sent in JPG to 300 dpi.

Jazyk: Works are accepted in any of the official languages of Spain. Those that come from outside Spain and contain text, should be labeled in Spanish.

Počet: max. 4 kusy

Vracení: Ne. Will be part of the fund of the Graphic Humor Documentation Center of the Quevedo Institute of Humor of the FGUA.

Poštovní adresa:

GIN COMPETITION - Quevedo Institute of Humor (FGUA) Calle Nueva nº 4. 28801 Alcalá de Henares (Madrid) - Španělsko

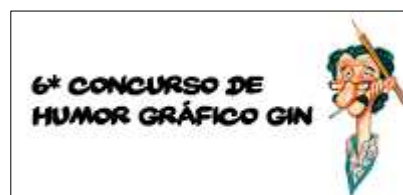
E-adresa: gin@iqh.es.

Připojte své: Name and surname, telephone number, date of birth, postal address + e-mail address.

Ceny: 1. cena: 600 euros / 2. cena: 400 euros / 3. cena: 200 euros.

Publikování **výsledků:** Winning works will be published on the websites iqh.es and humoristan.org.

Jury: The jury of the Graphic Humor Contest GIN will be chosen by the Quevedo Institute of Humor of the FGUA and by Humoristán. **Více info:** <http://iqh.es/6-concurso-humor-grafico-gin> .

Int'l Cartoon Competition on Environmental Protection 2016 - Čína

Téma: "Innovation & Sustainable Development"

Pořádají: China Daily, United Nations Environment Program (UNEP), World Wildlife Fund for Nature (WWF), China Environmental Protection Foundation (CEPF), China Journalistic Caricature Society, China Daily Website, 21st Century, Newscartoon, World Environment.

Účast: 1) Students group of those from China and oversea universities,
2) Social group of professional and armature cartoonists

Uzávěrka: 20. 12. 2016

Ceny Student group:

First Prize [1 competitor]: RMB 5,000 (pre-tax) and certification

Second Prize [2 competitors]: RMB 3,000 (pre-tax) and certification

Third Prize [3 competitors]: RMB 1,000 (pre-tax) and certification

Excellent Prize: 50x souvenir and certification

Top-over-List Prize: souvenir

Notice: Top-over-list Prize is awarded to the top on the voting rank on the official website.

Ceny Social group:

First Prize [1 competitor]: RMB 6,000 (pre-tax) and certification

Second Prize [2 competitors]: RMB 4,000 (pre-tax) and certification

Third Prize [3 competitors]: RMB 2,000 (pre-tax) and certification

Excellent Prize: 50x: souvenir and certification

Počet: bez limitu

Papír rozměr: 210 x 297 mm. Please print the title, participant's name, college name, address and other contact information on the back of each submission.

Digital: via email, follow the resolutions: - 300 dpi (file size no bigger than 2MB) - JPG - RGB - Longest side of the file should be under 1000 pixels. Caption of email contribution should be in .TXT format and include the title of the work, name, institute participant attends, address, and telephone.

Adresa E-mail: mhds@chinadaily.com.cn.

Online Entry Form: All participants need to register for the competition by completing an entry form.

Adresa normál pošta: Newscartoon, 6/F, B3 Tower, Ziguang Building, No.11 Huixin Dongjie, Chaoyang District, Beijing 100029, **P. R. China**

Website: www.newscartoon.com.cn / E-mail: mhds@chinadaily.com.cn

Výsledky: The result will be publicized on News Cartoon, other newspapers, or websites.

Jury: famous cartoonists, university professors and experts of environment-protection.

Vyhlášení vítězů: v lednu 2017

18. Int'l Festival of aphorisms and caricature-Strumica 2017 - Makedonie

Téma: **CARNIVAL – EROTICA**

Caricature:

Počet: max 3 caricatures.

Rozměr: A/4. / Particulars about the authors should be written at the back side of the work.

Uzávěrka soutěže: **17. 1. 2017**

Ceny: 3 hlavní: Golden, Silver and Bronze Plaque .

The Organizer retains the right to award some additional prizes.

Adresa:

NUCK "Anton Panov"

Blvd. "Goce Delcev" bb

2400 Strumica , R Macedonia

Poznámka: **To the Festival of aphorism and Caricature**

Výstava and the Reward Ceremony: 27. 2. 2017.

Info e-mail: trimerotikon@yahoo.com .

5. Salão de Outono da America Latina / SOAL 2017 – Brazílie

Pořádá: Brazilian and cultural association Salon d'Automne França-Brasil with its traditional partner, Memorial of Latin America Foundation, in Sao Paulo.

As in the last two editions, you will apply on following **categories: painting, sculpture, photography, grafic arts, art book, video, installation, street art, performance.**

You may have access to the Tecnical Rules and fill the SOAL2017 application form online on our website www.salon-automne-franca-brasil.com in english version.

BE CAREFULL: Registrations are to be made exclusively online as from November 20th until **January 20. 1. 2017.**

Ceny: NE! (jen výstava)

25. International Festival on Humour and Satire, Golden Helmet 2017, Serbia

Kategorie: 1. CARTOON, (2. WRITTEN FORM)

Téma: Migration

Rozměr CARTOON:

ORIGINAL, **Min. A4** (210x297 mm), **Max A3** (297x420 mm), **Výtvarná technika: Free;**

Ceny CARTOON:

1. cena: PLAQUE GOLDEN HELMET...600 €... + **ONE-MAN EXIBITION** in 2017.

2. cena:...400 €

3. cena:...200 €

Deadline: 25. 1. 2017.

Pouze nepublikované příspěvky!

Author's short biography, phone number and e-mail address are obligatory.

All the works are to be sent exclusively via the postal service.

Jury decision will be announced on **11. 02. 2017.**

Ceremonial: Awards will be handed at **Final Festival Evening** - 1. 4. 2017.

Pořadatel hradí **cestu a pobyt** oceněných autorů. Oficiální jazyky soutěže: *Serbian and English.*

Vracení: Ne. *All works remain property of the Festival.*

Adresa: Cultural Center - Kruševac

International Festival on Humour and Satire Golden Helmet

Toplicina no. 2; 37000 Kruševac SERBIA

e-mail: goldenhelmet@ptt.rs / zlatnakaciga@kck.org.rs / kck@kck.org.rs

WEB: www.kck.org.rs.

„Autószeaktor Caricature Contest” Budapest - Maďarsko

The **Motorist Great-Coalition** (H-1132 Budapest, Váci street 18.)

zve všechny profesionální a amatérské karikaturisty k „Autószeaktor Caricature Contest”.

Téma: Mobility

– from cars to bikes, public transport to space travel, from technical sports to having fun

All participants must be a natural person over 18

Počet: maximum of **5 caricatures**. **Rozměr:** Entries should not contain any text and should be made in **A4** format. File details: CYMK, JPG, good quality, the **maximum size of the mail is 10 MB**.
The registration form – attached to this contest invitation – must be sent back signed and scanned, together with the caricatures – to the grafikuskelemen@gmail.com.

Deadline: 31. 1. 2017

Ceny: I. 150 000 HUF ; II. 100 000 HUF ; III. 50 000 HUF

+ Everyone on the podium gets a diploma

Vyhlášení vítězů - výsledků: 28. 2. 2017.

Katalog: jen **digital** catalogue.

Continuous information on the: www.autoszektor.hu

If you have any question, contact us at grafikuskelemen@gmail.com!

XX. Int'l Biennial of Graphic Humor 2017 San Antonio - Kuba

Pořádají: *The Cuban Journalists Union and the San Antonio de los Baños Humor Museum* - which will take place from *April 2nd to April 5th, 2017* co-sponsored by the Artemisa Province Culture Direction. *The participation in the contest is open to all graphic artists. They can compete with free theme sending original artwork or digitally processed (printed and signed by the author) with a maximum format of 30 x 40 cm. It is possible to compete in:*

- General Humor
- Political Satire
- Humor comic
- Caricature
- Humor Photography

- "Tomy" Online Award of **political humor** (in memory of the caricaturist *Tomas Rodriguez Zayas*) that in this occasion will focus on "**Perspectives from the South**" (300dpi JPG)

Počet: 1 práce do každé kategorie, besides Tomy Online Award.

Na zadní stranu čtvrtky uveďte: -**Full name and artistic signature**; -Title; -Category; -Technique; -Personal Address; -Country; -Email; -Phone number. Info o sobě pošlete spolu s obrázkem na e-adresu: humor@upec.co.cu

Deadline: 31. 1. 2017

Adresa: *The works made on paper or cardboard, conveniently packaged will be received until at:*

Unión de Periodistas de Cuba (Upec)

XX Bienal Internacional de Humorismo Gráfico

Calle 23 no. 452, Vedado, Cuba. CP 10 400

Jury: *The international jury is integrated by prestigious persons from the graphic humor will award the prizes whose decision will be final.*

O cenách: Eduardo Abela Prize, the greatest award of the contest in honor of the outstanding Cuban caricaturist (1889-1965) consisting of a diploma and **1000 cuc**. -**1st; -2nd; and 3rd Prizes in each category** and whatever mentions the jury considers consisting of Diplomas. -Online **Tomy Prize** consisting of a **diploma and a reproduction of Tomy's work**.

As a tradition several cultural and social Cuban institutions join the contest and present collateral prizes.

International Exhibition Satrykon 2017 Legnica - Polsko

SATRYKON 2017 International Exhibition is an **open competition**.

*The objects of the competition are **drawings, graphics** and other works of **fine arts and photography** created with the use of optional techniques, being originals, completed **within the recent two years (2016-2017)** and qualified by artists to 2 section:*

SECTION I – Téma: TOLERANCE

SECTION II – JOKE AND SATIRE

(drawing without captions preferred)

The format of works – maximum A3 (297 x 420 mm).

Deadline: 6. 2. 2017 (date of the postmark)

Adresa:

SATRYKON – Legnica 2017

International Exhibition

Chojnowska 2, 59-220 Legnica, Polska

Jiná než originální díla nikde neoceněná a na papíru se pro soutěž nekvalifikují!

Works should be accompanied by their author's photo or caricature, a short biographical note and a filled application form (**PLEASE USE CAPITALS**).

Ceny (The Jury will award the following prizes):

GRAND PRIX SATYRYKON 2017 - pure gold key and purse amounting to **8,000 PLN**

2 gold medals and purses amounting to **6.000 PLN**

2 silver medals and purses amounting to **5.500 PLN**

2 bronze medals and purses amounting to **5.000 PLN**

plus **4 special prizes** amounting to **4.000 PLN** each.

Director of Legnica Culture Centre for a **photography work** in amount of **4,000 PLN** award

Mayor of Legnica award in amount of **4.000 PLN**

Extra awards for laureates: for Author of **THE BEST DEBUT** and Author of **THE STUDENT DEBUT** to be accompanied by a **solo exhibition** at the **Satyrykon Gallery** within the programme of **Satyrykon 2017** events.

Jury: 17. - 19. 2. 2017

Výsledky: 1. 3. 2017 na web site: www.satyrykon.pl

Pozor! Awards Are Subject to Taxation According to the Current Regulations.

The condition to pay the authors is their arrival for the opening of the exhibition and collection of their awards by December 15, 2017, or it can be transferred into a bank account in a currency specified by the author.

Katalog: ano pro vystavující autory.

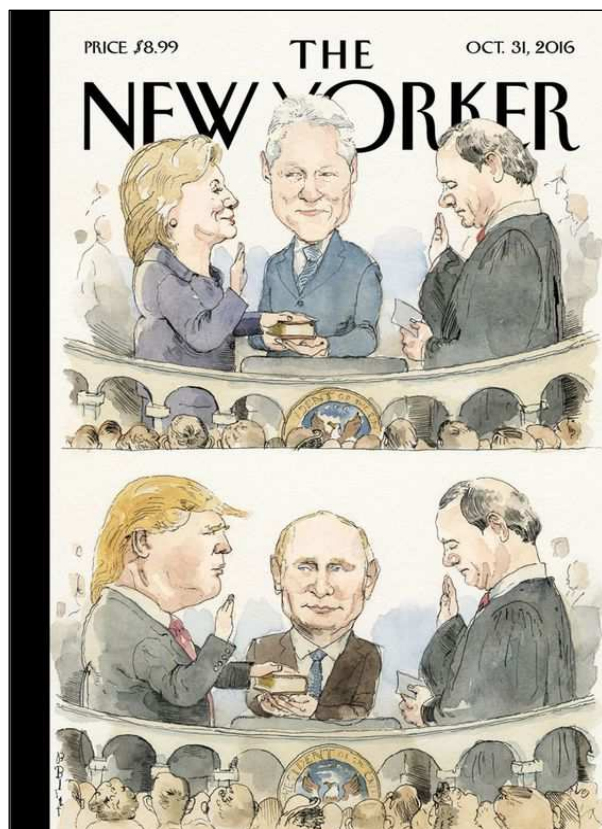
Ceremoniál 15. - 18. 6. 2017. Výstava: 8. 6. - 27. 8. 2017

Vracení: *Works sent to the exhibitions will be exhibited in the country and abroad after the main exhibition, and then will be returned to their authors by the end of 2018. The prize-winning works become the property of the organisers and will be included in the collection of the Satyrykon Gallery.*

Info: Legnica Culture Centre (+4876 72-33-700; e-mail: lck@lck.art.pl) and Satyrykon Foundation (+48 76 852-23-44; e-mail: satyrykon@wp.pl) **Více:** <http://en.satyrykon.pl/regulamin/>.

Ze světa editorial cartoons:

Volby v Americe - velká příležitost pro karikaturisty - a také velké zklamání...

Takhle jsem si to představoval...

...a teď si to můžu strčit za klobouk! Pavel

Vlevo: obálka magazínu New Yorker ("manželský" slib: **Trump - Putin**) z 31. 10. 2016 - za 9 USD.

Vpravo: zamrzlá vyrytina Pavla Taussiga - za klobouk!

Oba obrázky i kresbu z Nebelspalteru ze str. 20 berte jako **pozdání do Silvestrovské přílohy GAGu 2016**, kde najdete další pěkné **karikatury Trumpa!**

Glosa / Jen pro soutěžící!

Je to pořád dokola. Končí starý rok, začíná nový rok. Bilance starého roku, plány do nového roku. A tak dále a tak dále. Z nového roku se stává starý rok, z příštích nadějí, staré úspěchy. V únorovém GAGu přineseme seznam úspěchů českých autorů v roce 2016 a už teď doufáme, že v tu chvíli třeba bude zaděláno na první ocenění našeho karikaturisty v roce 2017.

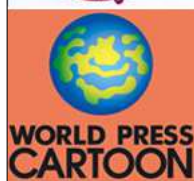
Ale víte, co je zajímavé? Vůbec nikdo dosud nesestavuje kompletní kalendář pravidelných, ale možná raději úplně všech mezinárodních soutěží cartoons (včetně těch na severoamerickém kontinentu, v Indii a okolí anebo v Africe, k nimž se dostáváme jen náhodou). Ani dalších cen (Awards) udělovaných zasloužilým autorům v jejich zemích, národních novinářských cen, respektive vyznamenání a řádů. Takový kalendář nevede ani FECO. Všichni jsme tedy závislí na tom, co nám kdo pošle - anebo co kde z internetu vydolujeme... Ten, kdo si potrpí na přesné informace, jako na základ všeho dalšího, nemůže pak na nich stavět. Nemůže tak ani sestavit graf, třeba jako křivku, která by ukazovala, kolik soutěží bylo který rok vypsáno. A zda jich tedy nyní přibývá anebo spíše ubývá. Nemůže proto seriózně určit pořadí států podle toho, kolik mezinárodních festivalů kde pořádají. Nemůže proto na závěr oznámit, že v právě uplynulém roce zanikla ta nebo ona dlouholetá soutěž. Jako před lety obě japonské. A letos (zatím prý jen na rok) ona slavná pro autory *editorial cartoons* v portugalské Sintře...

Moc zajímavý byl pokus v Chorvatsku, kde roztřídili soutěže do skupin právě podle kvality (hvězdiček). Ale od té doby uteklo hodně let a tabulka slouží spíše jako archivní informace o tom, kolik z tehdejších soutěží od té doby zaniklo (z našich třeba Písek i Praha). Škoda, že v HDK se už od těch časů nepokusili tento svůj seznam aktualizovat.

Ne každý samosebou tolik *ujíždí* zrovna na statistikách, jako my v GAGu. Přesto máme pocit, že by takové seřazení ověřených faktů někde na webu mělo viset a kdekdo by z takového výkazu mohl vycházet v řadě různých úvah či plánů. Už jen roztřídění podle témat (některé festivaly jsou v námětu neměnné) či podle dat soutěžních uzávěrek (který měsíc se nabízí nejvíc a který nejméně uzávěrek), anebo i podle výše finančního ocenění, by bylo docela užitečné. A třeba by z toho mohla vyplynout i informace, nakolik mohou v té které soutěži uspět „cizí“ proti „domácím“. Myslíme, že by takto sebrané skutečnosti už jen za poslední desetiletí mohlo přinést zajímavá fakta. A také by lépe odůvodnily udělování mála či více hvězdiček různými cartoonsweby, než jak se to - víceméně dle subjektivních pocitů - děje nyní.

Na to by samozřejmě mohla navazovat i data nejen ze soutěžních propozic, nýbrž i potvrzené výsledky. Už léta máme pocit, že pořadatelé se mohou přetrhout, když na všechny strany rozesílají vyhlášení soutěže a její propozice, ale už zdaleka nejsou tak čiperní, když jde o zveřejnění výsledků a dat o tom, kolik jim přišlo vtipných příspěvků, od kolika autorů a z jaké země..

Možná usoudíte, že nápad na takovou centrální evidenci je dost zbytečný, že tímto se asi nikdo zabývat nebude. A je to tak - ani my, co tu o tom píšeme, určitě nebudeme mít dost sil, něco takového zpětně vypátrat a potom ani dost času takovou amébní množinu údajů udržovat na živu. A to ve zdravém stavu. Nicméně: aspoň máme alibi, že o něčem takovém víme, píšeme... a že takto uvažujeme... No a také myslíme, že by to mohlo být užitečné.

Dnes tedy aspoň poslední dávka propozic z umírajícího roku v naší tabulce. Na další si počíhejte v GAGu číslo 1 - roku 2017.

e-GAGmen

Časopisy / Bumerang číslo 24/2016

Aktualita: Na valné hromadě ČUK předal Fedor Vico ocenění ze soutěže **Zlatý soudek** přítomným autorům. **Viz výše!**

Kalendárium - dle data uzávěrky soutěže:

2016 !	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Hoří!!!	Golden Opossum - USA	-	15. 12. 2016	10
Hoří!!!	GIN Alcalá -Madrid, Španělsko - NEW!	-	18. 12. 2016	12
Hoří!!!	Environmental Protection - Čína - Nové!	-	20. 12. 2016	12
Boží hod!	ICC „Nosorog“ - Banja Luka, BiH	***	25. 12. 2016	11
	Biennial Book Cartoon Contest - Iran	**	30. 12. 2016	11
Silvestr!	Int'l Tourism Cartoon Comp. - Eskisehir, Turecko	*****	31. 12. 2016	10
Leden 2017	„Duše“ - Euro-Kartoennale - Kruishoutem, Belgie!	*****	8. 1. 2017	11
	„Carnival; Erotica“ 2017 - Strumica, Makedonie - Nové!	***	17. 1. 2017	12
	SOAL 2017 Autumn Salon of Lat. Amer.- Brazílie - New	výstava	20. 1. 2017	12
	„Migration“ - Golden Helmet - Kruševac, Srbsko - Nové!	***	25. 1. 2017	12
Času dost	Autószektor C. Contest - Budapest, Maďarsko - NEW!	-	31. 1. 2017	12
Času dost	Biennial of Graphic Humor - San Antonio, Kuba - nové!	**	31. 1. 2017	12
Náš tip!	„Tolerance“ Satyrykon - Legnica, Polsko - Nové!	*****	6. 2. 2017	12

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. **Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž.** Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně známé či čitelné soutěže.
) ve sloupci uvádíme **číslo e-GAGu, v němž najdete český výtah z propozic. A odkaz na závazný originál.

Tak ne. Ne a ne! Ještě tomu není konec... e-GAG tu sice končí, ale ... pozor... posíláme s ním ještě něco na plném tuctu stránek! Čeká vás totiž Silvestrovská příloha! Nezapomeňte ji hned otevřít...! (g)

e-GAGmag * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. 14. ročník. Toto je č. 2016/12 (627) z 12. 12. 2016 * Číslo 2017/1 vyjde asi 15. 1. 2017 * Redakce: ivan.hanousek@dreamworx.cz